

Tabor

BOG

NAROD

DOMOVINA

1976

EL FORTIN

7-8

TABOR je glasilo Zaruženia slovenskih protikomunistov • Tabor je las
in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor pred-
stavljaio le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga
konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje in odgovarja uredniški
odbor glasila., za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Božo Šušteršič.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene
Anticommunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslo-
venos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič. Ramón L. Falcón 4158.
Buenos Aires Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos
Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.303.672

—::—

Naročnina: Argentina in Južna Amerika 250.— pesov Ley 18.188 odn. ena-
kovrednost v dolarju; Z. D. A. — Kanada — Evropa — Avstralija: z
navadno pošto 5 dolarjev, z letaisko pa 10 dolarjev (ZDA).

—::—

Naročila, reklamacije, nakazila, dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov:
inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, José L. Suárez FNGBM, Peía. de Buenos
Aires, Argentina. Telefon: 766-7513.

NAŠA NASLOVNA SLIKA

V letu 1944 je naš slovenski narod plebiscitarno odbil komunistično revolu-
cijo in pričel graditi novega Slovenca na protikomunističnih zborovanjih ši-
rom slovenske Domovine. Na sliki vidimo del udeležencev zborovanja v Ho-
tedršici, kjer so izrekli zvestobo

BOGU — NAROBU — DOMOVINI.

Svobodni sveta,
združite se!
Za Boga,
Narcd, Domovino!

Julio Agosto

BUENOS AIRES

Julij-Avgust

SOLICITADA (La Nación, Bs. Aires 15. 7. 1976)

A LA OPINION PUBLICA

La JUNTA POR LOS IDEALES DE MAYO se dirige a la opinión pública para su conocimiento que mientras el mariscal Tito de Yugoslavia en la conferencia "cumbre" del comunismo internacional en Berlín, forjaba con Brezhnev una nueva estrategia para llevar al poder al comunismo en los países donde dicho sistema de esclavitud no se ha impuesto todavía, un delegado especial de su gobierno visitaba a nuestro país.

¿Con qué fin?

Supuestamente el de hacer preparativos para otra conferencia "cumbre" de los no alineados, que se efectuaría en agosto próximo en Colombo, Sri Lanka. Según dicho delegado de Tito, un tal Mirko Ostojić, tres son los documentos que desde allí deberían ser difundidos por el mundo y que engendrarían una solución salvadora para la humanidad entera. Son los siguientes:

- 1 — Una Declaración política en la que se fijarían los principios comunes, inspiradores de una política planeada tanto nacional como internacional de los no alineados;
- 2 — Un programa de acción, determinando la estrategia y la táctica comunes, y
- 3 — Un mensaje a todo el mundo señalando cómo fomentar y realizar la paz internacional.

El delegado de Tito visitó también a nuestro canciller, oportunidad en que sugirió uniformar los criterios en el sentido arriba mencionado y expresó el deseo de su gobierno de incrementar la colaboración económico-comercial entre nuestro país y la Yugoslavia comunista. En consecuencia

PREGUNTAMOS PUBLICAMENTE:

¿Son compatibles los principios de la historia, la cultura, la civilización y la política actual argentina con los de la mayoría de los no Alineados, cuyo patrocinio se atribuye a sí mismo el Mariscal Tito?

¿No fue la colaboración estrecha económico-comercial de Tito con la hermana República de Chile la que contribuyó a la instalación allí, subrepticamente, de un régimen comunista-totalitario que hizo necesaria la intervención militar? ¿No fue el equipo de "expertos y consejeros" de Tito, encabezados por Branko Horvat, el precursor del régimen peligrosamente izquierdizante en Perú? ¿No fueron los mismos "expertos" de Tito los que infiltraron en nuestro país la fracasada autogestión comunista de Tito, amenazando con la paralización casi total de nuestra economía y la comunización de nuestra sociedad? ¿No fue ésta la principal causa de la inevitable intervención de las FF.AA.? ¿Pertenece realmente la R. Argentina al Tercer Mundo?

Los derechos humanos y nacionales en Yugoslavia no existen. La opresión de la clase obrera ha obligado a un millón de obreros a buscar trabajo en los países de Europa Occidental, mientras otros 500.000 están sin trabajo en el país líder de los "no alineados" (léase servidores conscientes del comunismo internacional, bajo uno de sus tantos disfraces).

Los sindicatos, en esencia los defensores naturales de los intereses de sus afiliados, no son más que uno de los tantos tentáculos del partido comunista gobernante para mantenerse en el poder.

¿Por qué hay en Yugoslavia más de 8.000 personas en prisión por desear la independencia de su patria?

¿Fueron necesarios los asesinatos de cientos de miles de personas para que Tito pudiera establecer su dictadura marxista en un país al que ahora llama no alineado?

¿Pueden no ser execrados, acaso las matanzas de inocentes en Munich durante las últimas olimpiadas, las bombas plantadas por doquier, los secuestros de aviones y asesinatos de rehenes cometidos por "no alineados" de los cuales Tito es socio y pretende ser líder?

La República Argentina no tiene nada que ver con este mundo "no alineado" que encabeza el comunismo yugoslavo. Sus delegados, lobos disfrazados de ovejas, deben tomar el camino de regreso. Su régimen injusto, opresor, totalitario, hegemónico, que niega los básicos sentimientos humanitarios, destruye al individuo, a la familia, ataca a los credos, pisotea las nacionalidades, ¿que ejemplo de bien puede dar a los demás?

La paz que nos promete el comunismo, el de Moscú, o el "no alineado" de Tito, es la paz que degrada la dignidad humana.

Las ideas y métodos comunistas, o de su quinta columna los "no alineados", son totalmente opuestas a nuestro ser nacional.

La Argentina nunca ha sido, no es y no será jamás parte de este plan del comunismo internacional para esclavizar a la humanidad.

Alejandro Dussaut (Presidente); Héctor Varela (Secretario); Miguel Sussini (Vocal); Ernesto Sammartino (Vocal); José Antonio Abuin (Vocal); Gregorio Topolevsky (Vocal); Norberto Fano (Vocal); Oscar Lomazzi (Vocal); José Gregorio Paz (Vocal); Boris Vainstein (Vocal); José F. Sivori (Vocal).

JAVNEMU MNENJU

Majska revolucija (25. maja 1810) predstavlja temeljni kamen osvoboditve argentinskega naroda. *Zveza za majske ideale* (JUNTA POR LOS IDEALES DE MAYO), ustanova, katere gonilno silo predstavljajo najbolj vidne osebnosti argentinskega javnega življenja in zato na vseh področjih tehtno vpliva na dogajanja v tej deželi, je v časopisu objavila poziv, ki ga po velikem buenosaireškem dnevniku LA NACION z dne 15. julija 1976 z izrazi naše globoko doživete hvaležnosti prinašamo v dobesednem slovenskem prevodu tudi za tiste naše bralce po vseh celinah zemeljske oble, ki ne obvladajo kaste-ljansčine. — *Op. ured.*

ZVEZA ZA MAJSKE IDEALE se obrača na javno mnenje, da zve: Medtem, ko je maršal Jugoslavije Tito skupaj z Brežnjevom na „vrhunski“ konferenci mednarodnega komunizma v Berlinu koval novo strategijo, kako naj bi prišel komunizem na oblast v deželah, kjer ta sistem suženjstva še ni ustoličen, se je poseben odposlanec njegove vlade mudil v naši državi.

S kakšnim namenom?

Baje zaradi predpriprav za drugo „vrhunsko“ konferenco neuvrščenih, ki naj bi se vršila meseca avgusta v Colombu, Sri Lanka. Kakor je povedal ta Titov odposlanec, neki Mirko Ostojić, naj bi od tam bile oznanjene svetu sledeče tri listine, ki naj vsebovale odrešilno rešitev za vse človeštvo:

1. — Politična izjava o skupnih načelih, ki navdihujejo neuvrščene pri namenih nacionalne in mednarodne politike.
2. — Delovni program, ki naj bi določil skupno strategijo in taktiko
3. — Poslanica svetu, ki naj bi nakazala, kako gojiti in doseči svetovni mir.

Titov odposlanec je obiskal tudi našega zunanjega ministra. Ob tej priložnosti je predlagal uskladitev pogledov v gori omenjem smislu in izrazil željo svoje vlade po okrepitvi gospodarsko tržnega sodelovanja med našo državo in komunistično Jugoslavijo.

ZATO JAVNO SPRAŠUJEMO:

So naša zgodovinska, kulturna in civilizacijska načela, ter načela sedanje argentinske vlade združljiva s principi, ki vodijo večino neuvrščenih, čigar pokroviteljstvo si lasti Tito sam?

Ni bilo Titovo tesno gospodarsko-tržno sodelovanje z bratsko čilsko republiko tisto, ki je podtalno pripomoglo do tega, da je tam prišel na oblast totalitarni komunistični režim, zaradi katerega je postal postal neizbežen vojaški poseg? Ni bila Titova ekipa „izvedencev in svetovalcev“, pod načelstvom Branka Horvata tista, ki je krčila pot nevarno na levo udrihajočemu režimu v Peruju? Niso bili isti Titovi „izvedenci“ oni, ki so tudi v našo državo infiltrirali polomijo Titovega komunističnega samoupravljanja, zaradi katerega sta nam grozili skoro popolna paralizacija vsega gospodarstva ter komunizacija naše družbe? Ni bil to pglavitni razlog za neizbežen poseg Oboroženih sil? Republika Argentina zares pripada — Tretjemu svetu?

Človečanske in narodnostne pravice v Jugoslaviji ne obstajajo. Nasilje nad delavskim razredom je nagnalo milijone delavcev, da so odšli za služka iskat v države zahodne Evrope, medtem ko je drugih 500.000 brez dela v deželi, ki vodi „neuvrščene“ (beri: zavestne služabnike mednarodnega komunizma pod eno izmed tolikih njegovih krink).

Sindikati, ki so v bistvu naravni branitelji koristi svojih članov, niso nič drugega, kot ena izmed tolikih tipalk, s katerimi se vladajoča komunistična partija vzdržuje na oblasti.

Zakaj je v Jugoslaviji zaprtih nad 8.000 ljudi samo zaradi tega, ker želijo neodvisnost svoje dežele?

So bili potrebni pokoli stotin tisočev ljudi za to, da bi Tito lahko ustoličil svojo marksistično diktaturo v deželi, ki se sedaj šteje med — neuvrščene?

Je mogoče, da se ne bi zgrozili spričo poboja nedolžnih ob priložnosti olimpijskih iger v Münchenu, spričo vsepovsod podtaknjenih bomb, ropanja letal in usmrtilive talcev, kar vse počenjajo „neuvrščeni“, ki jim Tito ni samo družabnik, temveč jim hoče biti celo vodja?

Republika Argentina nima ničesar skupnega s tem svetom „neuvrščenih“, ki jim načeljuje jugoslovanski komunizem. Njegovi odposlanci, v ovčje kože odeti volkovi, morajo iti, odkoder so prišli! Kakšen dober zgled lahko daje ostalemu svetu njegov brezpravni, nasilni, totalitarni, samopašni režim, ki zanika osnovna človekoljubna čustva, zaslužnjuje osebnost, razbija družino, zatira vere in tepta narodnosti?

Mir, ki nam ga obeta komunizem — naj bo oni iz Moskve, ali ta „neuvrščeni“ Titov —, je mir, ki žali in ponižuje človekovo dostojanstvo.

Ideje in metode komunizma, ali njegove pete kolone „neuvrščenih“, so v popolnem nasprotju z našim narodnim bitjem.

Argentina ni nikdar bila, ni in nikoli ne bo soudeležena pri tem narčtu mednarodnega komunizma za zaslužjenje človeštva!

(Sledijo podpisi predsednika, tajnika in osmih odbornikov)

CONTINUAR LUCHANDO

Alocución del presidente de la Asociación Eslovenos libres Sr. Mariano Loboda pronunciada el día 6 de junio de 1976 frente al monumento del Libertador Gral. San Martín en la ciudad de Buenos Aires

Al colocar esta ofrenda floral frente al monumento del Libertador Gral. San Martín, los representantes de la comunidad eslovena, inmigrante en la Argentina, recordamos en este emotivo homenaje a nuestros heroicos mártires que, hace en estos días 31 años, regaron con su generosa sangre el suelo esloveno.

Debieron morir por el terror comunista porque defendían para sí y sus descendientes la verdadera libertad, a la cual cada ser humano tiene derecho. Esta fue su única aspiración.

Los pregoneros de la ideología satánica no temieron a la matanza colectiva de 12.000 hombres jóvenes de nuestra pequeña patria, con tal de lograr el poder.

Ya lo habían hecho en Rusia, posteriormente en España, Ucrania, Katyn y, en este decenio, en Vietnám y lo harán en el futuro, donde lleguen, por el imperio de la fuerza, al poder.

La lealtad a nuestros mártires y a nuestro honor nos conceden el sagrado deber de continuar luchando con todas nuestras fuerzas contra ese sistema de vida.

Seamos la conciencia viva para los tiranos que gobiernan nuestra patria y en el mundo los voceros de la realidad comunista que nosotros hemos experimentado.

Con el testimonio y nuestra vida según sus ideales por los cuales ellos ofrendaron sus vidas, démosles el honor que merecen y que se lo niegan los tiranos.

Estemos convencidos que la verdad triunfará siempre frente a la mentira, que la inocente sangre derramada clama al cielo, que el martirio de todos los combatientes anticomunistas no será sin sentido para el pueblo esloveno.

Con el recuerdo firme en el pasado y la mirada puesta en el futuro, ocupemos cada cual nuestro lugar en la lucha por un futuro mejor para nuestra patria.

Nuestros héroes muertos así nos lo exigen:

¡Gloria a sus recuerdos!

NAŠA SVETA DOLŽNOST

Govor predsednika Zedinjene Slovenije g. Marjana Lobobode pred spomenikom grala. San Martina 6. junija 1976 v Buenos Airesu.

S polaganjem venca pred tem spomenikom velikemu Osvoboditelju generalu San Martinu, smo se zastopniki organizirane slovenske skupnosti v Argentini poklonili spominu naših junaških mučencev, ki so pred 31 leti prav v teh dneh pojili s svojo krvjo slovensko zemljo. Umreti so morali pod izdajalsko roko komunista, ker so zahtevali zase in za svoj rod pravo svobodo, do katere ima vsak človek pravico. To je bil njih edini zločin, zato so bili komunistu na poti.

Ljudje v službi te satanske ideologije se niso ustrašili tako strašnega zločina, kot je množični poboj 12.000 najboljših mož in fantov malega slovenskega naroda, da le pridejo oni na oblast. To so delali v Rusiji, pozneje v Španiji, v Ukrajini, v Katynu, tako so delali pri nas, tako so delali v Vietnamu, tako bodo delali kjerkoli bodo prišli na oblast.

Zvestoba našim mrtvim in naša čast nam nalagajo sveto dolžnost boriti se z vsemi močmi proti temu zločinskemu sistemu.

Bodimo živa vest tiranom, ki vladajo v naši domovini. Svetu v katerem pa živimo, bodimo glasniki resnice o komunizmu, katerega smo sami skusili. Kričimo v svet, bodi prilično ali neprilično, resnico o žrtvi naših najboljših. S pričevanjem in življenjem po idealih, za katere so oni padli, jim dajemo čast, katero jim hočejo njih krvniki vzeti.

Bodimo prepričani, da resnica vedno zmaga nad lažjo, da nedolžno prelita kri vpije v nebo, da tako velika žrtev naših padlih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev ne bo brez blagoslova za naš slovenski narod.

S spominom trdno zasidranim v preteklosti in pogledom uprtim v bodočnost, stojmo vsak na svojem mestu v borbi za lepšo bodočnost našega naroda! Naši mrtvi junaki to od nas terjajo!

Slava jim!

Sovjetska država ni mogla prehraniti svojih državljanov. Leto za letom so umirali in še umirajo stotisoči Rusov — od lakote. Sedaj nam je jasno, da vzrok za vzpostavitev boljševiške vlade ni bil kak gospodarski ali socialni poskus, temveč je šlo vse delovanje izključno samo za to, da okrepi v Sovjetski zvezi praktično izoblikovano politično gibanje z načelom sile, to je totalnega nasilja nad življenjem naroda.

(Gen. Leon Rupnik)

Stane Buda

ZANIMIVOSTI Z IGA

Vse „postranske“ izdatke za izboljšanje hrane v naši 24. četi smo plačevali z denarjem posebne četne blagajne. Do prvega denarja smo prišli, ko so nam partizani po borbi na Golem „pustili“ dva konjička. Ker ju četa ni rabila in ker sta bila lastnika neznana „so fantje oba konja „pretopili“ in denar izročili poveljniku. Ta prvi denar je bil podlaga tej četni blagajni. Čeprav so se „konjske“ kupčije včasih še ponovile po zaslugi bežečih partizanov, vendar pa bi denar prav kmalu usahnil, če ne bi imeli stalnega dohodka, ki je prihajal od pristojbin za prepustnice.

V jeseni 1944. leta so se namreč razmere v območju čete že tako uredile in ustalile, da je poveljnik uvidel, da res ni več potrebna popolna „zapora“ in da se lahko da prebivalstvu več svobode glede gibanja. Seveda naj bi to veljalo samo za čase dnevne svetlobe, kajti čim se je znočilo, je bilo prepovedano vsako premikanje. Ljudje so morali ostajati v hišah, ki so morale imeti tudi zagrnjena okna, da ni odsevala svetloba. Naše zunanje patrulje so na ta način brez pomisleka streljale na vsakega, ki so ga videle v nočnih urah na polju izven vasi, ker so ga lahko upravičeno smatrale za partizana ali vsaj za terenca.

Za prehod iz ene vasi v drugo ni bilo posebnih težav, toda za potovanje v Ljubljano pa je bila potrebna uradna prepustnica. V začetku je poveljnik osebno prereševal vsako prošnjo — v glavnem so bile gospodinje, ki so po opravih ali zaradi nakupov hotele v Ljubljano — zasliševal csebo in če je potem prošnjo odobril, je prosilec dobil popolnoma brezplačno potrebno dovolilnico. Prav kmalu pa se je začel vmešavati v to zadevo tudi nemški višji narednik, ki je bil kot pomočnik zveznega oficirja s sedežem na Pijavi gorici dodeljen naši četi in ki je, verjetno podkupljen, začel moledovati za razne csebe. Poveljniku je to vmešavanje začelo presejati in je z namenom, da izloči in odpravi vse posredovalce, izpremenil način izdajanja dovolilnic. Odpravil je zasliševanje in naročil faksimile svojega podpisa, dnevni oficir pa je potem v predsobi četne pisarne izdajal brez vsakih ovir prepustnice prosilcem, vendar pa proti plačilu precej visoke pristojbine, ki je šla v četno blagajno. Vsaka dovolilnica je bila izdana samo za par dni in ni predvidevala politično pripadnost lastnika, ki je bil vključ v dovolilnici še vedno lahko sumljiv. Pregled tistih, ki so potovali v Ljubljano, se seveda ni mogel izvršiti na Igu, ker smo bili preveč odstranjeni, pač pa se je vršil na Barju in pa na ljubljanskem bloku. Če so tam domobranci vestno vršili službo, so lahko vedno preprečili prenos partizanske pošte, vključ vsem mogočim zvižajem.

Mislim, da je bilo v septembru, ko se je pripetilo nekaj prav nepričakovanega. Neke noči je namreč v popolni tajnosti zapustil četo poveljnik drugega voda, že večkrat omenjeni nadporočnik in pa trije podnaredniki iz njegovega voda. Ta način „odhoda“ je poveljnika zelo presenetil, ker bi lahko vsi uradno prosili za premestitev v druge čete, če se v naši niso več dobro počutili. Še posebno pa se je začudil, ko je zvedel, da so odšli k četnikom. Ta novica pa je bila samo deloma resnična, kajti dva podnarednika sta se prijavila v neki udarni bataljon in sta pozneje padla v borbah. Samo vodnik in pa tretji podčastnik sta v resnici odšla k četnikom na Gorénjsko. Mogoče je protičetniško razpoloženje pri domobrancih naše čete — toda o tem pozneje — bilo krivo, da se omenjeni niso mogli „vživeti“ in so zato raje odšli iz čete.

Glavni štab, ki je hotel tega častnika zopet privabiti v naše vrste, ga je v odsotnosti imenoval za poveljnika čete na Pijavi gorici, toda, ker se le ni pojavil, so ga morali proglasiti za ubežnika in izdati za njim tiralico. Naslednjo spomlad pa smo izvedeli, da je pri nekem prehodu prejšnje meje, tam pri Polhovem Gradcu, stopil na mino, ki mu je raztrgala nogo. Nastalo je zastrupljenje in je zaradi tega umrl v ljubljanski bolnišnici. Četni poveljnik je na pogreb bivšega vódnika — pokopan je bil namreč kot domobranski častnik — poslal skupino domobrancev iz njegovega voda. Vodil jo je četni narednik, ki je istočasno zastopal tudi poveljnika in ki je v njegovem imenu izrekel sožalje staršem. Na ta način se je četa oddolžila njegovemu spominu.

Po odhodu tega častnika je prišel v četo mlad poročnik, visokošolec, ki je dokončal oficirski tečaj. Ta je prevzel poveljstvo prvega voda, kar mu je seveda pripadalo. Glavni štab je poslal četi tudi podnarednika, izšolanega „propagandista“, vendar pa so se tukaj ušteli, kajti poveljnik ni bil prijatelj praznega besedičenja. Smatral je, da je najboljša propaganda za SD stalno patroljiranje po našem okrožju, tako, da so prebivalci čutili, da imajo relativen mir in četudi niso popolnoma brezskrbno spali, so le vedeli, da imajo relativen mir in četudi niso popolnoma brezskrbno spali, so le vedeli, da jim domobranci skušamo dati ta mir in varnost. Dal je temu podnaredniku vodstvo borbene desetine in „propagandist“ ni protestiral. V četo je prišel tudi domobranec-bogoslovec. Poveljnik ga je obdržal v pisarni, v glavnem pa je potem vodil kulturno-prosvetno delo na postojanki. Organiziral je gledališki oder in prirejal razne igre, proslave, itd. Le v izjemnih prilikah se je ta bogoslovec pridružil četni desetini, kot pomožni bolničar, kadar je šla četa v akcijo.

V pogoste zasede, ki smo jih postavljali okrog Krima in Mokerca, pa niso hodile samo manjše sile, včasih je šla kar celotna „borbena“ četa. Iz tistih časov se spominjam sledeče zgodbe. Četa, okrog 100 mož, je v poznih popoldanskih urah odšla iz postojanke proti Golemu, da bi tam ostala v nočni zasedi. Bila je že skoraj noč, ko smo zasedli vrh Golec. Po porazde-

litvi vodov se je poveljnik čete podal s „svojo“ desetino v vas in stopil v hišo, ki si jo je izbral za štabni sedež. Gospodinja — o moških ni bilo sledu — se nas je seveda prav pošteno prestrašila. Posedli smo okrog velike mize v „hiši“ in se po razmestitvi straže in vzpostavitvi zvez z ostalimi vodi, pripravili k večerji. Čez čas se je poveljnik spomnil, da bi se prav dobro prilegli domači žganci z mlekom. Poslal je četnega narednika s tem naročilom k gospodinjji, ki je imela opravka v kuhinji. Ko je ženska zvedela, da je v njeni hiši sam komandant s svojim štabom, je postala vsa preplašena. Bledega obraza — prav zaradi izrednega strahu v njenem obrazu, mi je ostal v spominu ta nepomemben dogodek — je prišla pogledat v sobo tega nepoznanega izanskega poveljnika, potem pa se je pridno zasukala in je bila jed kmalu na mizi. Seveda so nam bili žganci samo za posladek, saj smo imeli s seboj „suho“ hrano. Žgance smo plačali in pustili gospodinjji, ki jo potem nismo več nadlegovali, še nekaj konzerv. Noč je prešla v popolnem miru, ker se partizani niso pojavili, in v jutranjem svitu smo se odpravili na postojanko. Mislim, da je ta obisk „groznih“ domobrancev — za take so nas namreč označevali komunisti — ostal v lepem spominu tisti gospodinjji, ki je bila verjetno zelo partizansko usmerjena.

Naše zasede so doživele včasih tudi kaj popolnoma nepričakovanega. Prav tisti dan, ko je eden naših udarnih bataljonov popolnoma premagal in razpršil „slavno“ Dakijevo partizansko divizijo in ji zaplenil celo dva topiča, je pozno popoldne, ko nam je bila še neznana ta novica, odšel iz postojanke tretji vod z nalogo, da postavi na vrhu Golca močno zasedo. Po pripovedovanju vódnika so kmalu po polnoči zagledali v mesečini, da se od Kureščka bližajo močni partizanski oddelki namenjeni v vas Golo. Pravtako je izjavil, da je bil prepričan, da je videl Dakijevo divizijo. Ker proti taki premoči ni imelo nobenega smisla preiti v napad, niti se postaviti v obrambo — borbeni vod je namreč štel kakih 30 domobrancev s štirimi strojnicami — se je povlekel s položaja in odšel. Domobranci seveda niso mogli vedeti, da so videli le ostanke razbite Dakijeve 18. divizije, ki so jo sestavljali utrujeni in moralno strti borci, katere bi nenaden napad, združen z glasnimi povelji in z gostim ognjem strojnic in pušk, takoj pognal zopet v beg. Izredno srečo je imel takrat g. Daki, da se je naš vódnik odločil za umik, namesto da bi napadel njegove sile. Seveda pa ga zaradi tega nismo smatrali za bojazlivca, čeprav smo mu potem včasih ponagajali, da je imel Dakija „v pesti“, pa se mu je izmuznil. Ko je potem zgodaj zjutraj predal poveljniku, ki je že prejšnjo noč zvedel za partizanski poraz ozir. domobrantsko zmago, svoje poročilo, se je moral znova pripraviti za pohod, kajti četa je dobila ukaz, da zasede Golo in prepreči zbiranje razpršenih partizanov. Proti poldnevu je četa zasedla Golo — pohod se je izvršil z vso previdnostjo, da ne bi padli v partizanske zasede — in potem prodirala proti Kureščku, vendar partizanov ni bilo več v tem okrožju. Daki je dal svojim vojščakom prav malo oddiha — mogoče so preje domačini videli domobrance v zasedi — in je že po kratkem počitku takoj začel z

begom v varnejše kraje. V svoji knjigi (3. del) sicer trdi, da se je po tistem porazu precej dni zadrževal v teh krajih, vendar pa se pošteno „moti.“ Istočasno je tudi pijavška četa pregledovala svoje okrožje (Sv. Ahac-Škocjan) pa pravtako brez uspeha. Partizanov že ni bilo več v naši bližini.

V zvezi z omenjenimi „Spomini“ bi omenil še to, da g. Daki prav malo omenja svoje operativne oficirje, ki jih je imel med revolucijo v raznih svojih enotah. Po zaplenjenih dokumentih smo namreč že takrat vedeli, da je imela vsaka brigada (pravtako seveda tudi divizije in korpusi) svojega taktičnega ozir. operativnega oficirja, ki je pripravljala partizanske napade ozir. akcije in bil odgovoren za njihovo uspešnost. Poveljniška mesta so pri partizanih zasedali samo zanesljivi komunisti, ki pa so bili povečini brez vsake vojaške izobrazbe. Zaradi tega so taki komandanti morali imeti v svojih štabih tudi vojaške strokovnjake, ki so bili v glavnem bivši aktivni častniki. Pri dobro opravljenih akcijah je bil pohvaljen poveljnik edince, če so pa te slabo izpadle, je pa vsa krivda padla na operativnega častnika. Verjetno se je partizanska „13. brigada“ (smrtne obsojbe) velikokrat pomnožila tudi s temi oficirji.

Večina čet na terenu je imela opravka tudi z ujetimi zavezniškimi letalci. Tudi naša četa je „prišla“ do enega, pa ga na žalost nismo mogli prikriti. Nekega jesenskega dne smo videli, da so se iz zadetega bombnika, ki se je osamel vračal z bombardiranja, začeli spuščati padalci. Verjetno je njegov poveljnik za nalašč pustil za seboj Ljubljano, tako, da bi padli na golske planjave. Zapuščeno letalo je par minut po tistem treščilo v gozdove za Mokercem. Takoj je bila poslana patrolja, da bi polovila te padalce in našla tudi prostor, kamor je padlo letalo. Od desetih padalcev so dobili samo enega, pa še tega niso mogli skriti, ker ga je nemški podčastnik, ki je šel z njimi, zagledal istočasno kot domobranci. Ostalih devet je verjetno padlo v roke partizanov ozir. so jih prikrili terenci, ker ni bilo več sledu za njimi. Ujetega letalca so pripeljali na Ig in po kratkem oddihu so ga domobranci odpeljali v Ljubljano. Patrolje so se potem še večkrat vračale k razbitini tistega letala, kajti nemški zvezni oficir je želel, da bi mu domobranci razstavili in prinesli vsaj eno letalsko strojnico, kar se jim je končno tudi posrečilo. Ker me je zanimalo, kaj je ostalo od tega bombnika, sem si ob priliki, ko je šla celotna četa v akcijo, ogledal te ostanke. Posamezni deli letala so bili še kar dobro ohranjeni, čeprav razmetani daleč naokoli, ker je pač treščilo na tla prazno brez bomb. Moralo je imeti tudi že precej prazne tanke z gorivom, ker so plameni samo malo osmodili drevje v bližini.

„Tabor“, ki gre v zaslužjeni domovini od rok do rok, je prenosilec klice svobode, ki razjeda komunistično suženjstvo. Poravnajte naročnino in prispevajte v tiskovni sklad, da bo to delo lahko nemoteno in vedno bolj uspešno opravljal!

GEN. LEON RUPNIK – POLITIKI

(Nekaj gradiva iz arhiva izvirnih dokumentov)

Trst, 7. XII. 1944.

Dragi gospod doktor!

Upam, da mi teh vrstic ne boste zamerili. Mislil sem, da se bova lahko osebno pogovorila, pa so razmere zaenkrat to preprečile. Zato pa Vam pisмено sporočam nekaj misli k dogodkom v zadnjem času.

Dobil sem obvestilo, da so v Ljubljani aretirali precej naših ljudi in da so iskali tudi mene. Zvedel pa sem tudi, da je gospod prezident želel govoriti z menoj. Z ozirom na prvo vest si ne upam predstaviti gospodu prezidentu.

Z zadnjimi aretacijami je vodstvo katol. tabora popolnoma razgnano. Nekaj jih je spričo razmer moralo oditi v inozemstvo, drugi pa so v zaporih ali pa se morajo skrivati po raznih krajih.

Komu v korist pa je to razbitje katol. tabora? Gotovo samo komunizmu! Komunisti dobro vedo, da je samo SLS — in nihče drug — organizirala Vaške straže, da je samo SLS mogla uspešno mobilizirati ljudi v protikomunistično borbo, da je SLS organizirala z lastnimi sredstvi ogromno protikomunistično propagando, ki je segla v vse slovenske dežele, na Hrvatsko, v Srbijo in povsod, kjer so Slovenci. Komunisti vedo, da so tudi v inozemstvu samo člani SLS pravilno informirali svetovno javnost o domačih dogodkih, o zločinstvih komunizma. Komunisti vedo, da še danes sloni skoraj vse protikomunistično delo v ljublj. pokrajini, na Gorenjskem, na Primorskem in na štajerskem v rokah pristašev SLS.

Komunisti tudi dobro vedo, da i danes i v bodoče pomeni vodstvo SLS največjo oviro pri uresničenju njihovih načrtov.

In vendar so ti ljudje preganjani, bolj preganjani, kakor komunisti sami oz. njihovi podporniki.

Kako si morete razlagati to dejstvo, gospod doktor? Kdo je okupatorja načrtoval zoper naš, pozitiven element, zoper nas, ki vidno in nevidno nosimo ogromno težo dela že četrto leto, zoper nas, ki bi nas radi komunisti v žlici vode utopili in zoper katere so šli uspeli in neuspeli atentati. O, sedaj si komunisti lahko manejo roke. Uspelo jim je znebiti se nevarnih nasprotnikov. Posrečile so se intrige, uspele so podle klevete.

SLS se je postavila na stališče popolne lojalnosti napram okupatorju. Poslala je skoraj vse svoje vodilne ljudi in tisoče pristašev v prve linije, na odgovorna mesta. Zato žanjemo že četrto leto očitke izdajalstva. Toda

gljete, tudi okupator, tudi oblast, kateri z vso silo pomagamo, nas ima za izdajalce.

Nedavno je neki ilegalni listič "Beli orel" prinesel napad na razne naše ljudi, ki javno delajo. V javnost se je vrgla trditev, da je to napisal naš krog. Podobno se je že mnogokrat zgodilo, da se je nam naprtla krivda za neumne in zločinske poteze naših nasprotnikov oz. raznih nepreračunljivih elementov. Isto je z očitki anglofilstva, ilegalstva itd. Intrigantstvo žanje na debelo svoje uspehe, med tem pa se sovražnik bliža naši deželi in vedno manj je čuvarjev te ogrožene, naše domače hiše.

Dragi gospod doktor, tudi Vi ste v zavesti svoje odgovornosti napram narodu prevzel odgovorno in težko mesto. Prepričan sem, da ga boste vršili do konca, pa če pri tem Bog zahteva tudi najvišje žrtve.

Tudi jaz in tudi moji tovariši, ki so v zaporih in skrivališčih so v zavesti odgovornosti prevzeli nase vse žrtve. Težko pri vsem tem je to, da jim je to delo preprečeno ravno od tistih, katerim je to delo posredno tudi služilo. Mi vidimo, da delo še ni končano in se približujejo najtežji dnevi za naš narod. Ne zaradi nas, ampak zaradi našega naroda in njegovih potreb Vas prosim, da na merodajnih mestih pojasnite in v pravo luč postavite naše delo.

Vse to bi želel povedati gospodu prezidentu, ki uživa tudi v našem krogu — pa naj klevetniki govore, kar hočejo — največje spoštovanje in zahvalo. Če bo varnost za mojo osebo nekoliko večja, bom poiskal priliko, da se snideva in se več pogovoriva.

Lepo pozdravlja

Smersu Rudolf

Ljubljana, dne 9. dec. 1944.

Dragi gospod Smersu!

Danes sem prejel Vaše cenjeno pismo, za katerega imate mojo iskreno zahvalo. Pismo je polno in bogato na vsebini, pa še bolj na odprtih vprašanjih, ki jih ni mogoče obdelati v pisanju tako, kakor bi to bilo potrebno za popolno razčiščenje problema, kar si očitno sami želite.

Zato se bom tudi s tem svojim pisanjem omejil na najaktualnejše stvari, drugo pa bom pustil odprto do sestanka z Vami, na kar trdno upam že od takrat, ko me je neki g. ž. obvestil o Vaši nameri, da imate potrebo, da se z menoj ustmeno pogovarjate. Ko mi je dotični gospod poročal, da ste odpotovati, nisem niti najmanj slutil, da je bil vzrok Vašega odpotovanja, ki ga sedaj v svojem pismu uvodoma omenjate, kakor seveda tudi o takšnem ali drugačnem — odpotovanju drugih gospodov nisem imel niti pojma, dasi ima nekdo ves interes na tem, da stvar še bolj kali in tudi moje pošteno nastopanje spravlja v zvezo s to zadevo. Prav isto Vam kot osebni tajnik

gospoda prezidenta lahko zatrdim tudi o njem, čeprav je javno mnenje — iz Bog ve kakšnih razlogov — po zaslugi nekaterih gospodov, ki so se dali zintrigirati in potem tudi sami intrigirali proti njemu, popolnoma drugače prepričano.

K stvari!

Sam prav dobro vem, da je razbitje pozitivnih elementov našega naroda v vsakem pogledu v korist samo podtalnim, protinarodnim silam. Zato sem — iz golega idealizma in iz poznanja komunistične taktike od vsega začetka zagovarjal najširše popuščanje med pozitivnimi silami in iz tega sledečo največjo koncentracijo vseh, ki razumejo usodnost časa in znajo računati tudi z danimi možnostmi okolja. Žal sem pri tem pri mnogih naletel na povsem gluha ušesa in nekoristno zakrknjenost, ki je potem — vsled še povečane aktivnosti podtalnih elementov, na kar je bilo računati — njih same stalo nepotrebne žrtve, mene pa postavilo pred drugačen način nastopanja, ki pa je tudi bil — zopet ne vem, zakaj — napačno razumevam in neznajno izrabljan za klevete, potvarjanja in hujskanja, kar naši borbi za slovenski narod prav gotovo ne more koristiti, če vemo, s kakšnimi nasprotniki na eni in kakšnimi koristolovskimi intriganti na drugi strani imamo opraviti. Seveda so potem mnogi gospodje kot žrtev največkrat mladih, nesposobnih, pa preveč ambicioznih ljudi, ki so mislili, da je današnje čase mogoče doseči slavo in za bodočnost utrjeno pozicijo samo z nepoštenjem, lažmi in intrigami, naredili, oziroma vsaj poskušali sodelovati pri stvareh, ki so jih spravile v položaj, iz katerega jih potem tudi prezidentova beseda ni mogla rešiti; za kar pa je bil gospod prezident zopet ravno nasprotnega kriv. Razumeli boste, da človek, ki napore našega prezidenta vidi od blizu, takšnega načina postopanja ne more odobravati, pa čeprav mora zato vzeti na svoja ramena nove obsodbe in nove laži. Prav takšen je značaj pisanja "Belega orla" in "Glasa naroda", ki naj bi ga izdajala "Slovenska legija". Kam nas lahko takšna nezrelost v nastopanju zaradi izigravanja neodgovornih elementov in temnih postav našega zakulisja privede, je težko napovedati! Prav iz tega razloga sem pred kakšnim tednom tudi g. Ž. odgovoril, da ne čutim nobene potrebe, da bi se z Vami razgovarjal, če sodelujete pri krožku, ki izdaja "Glas naroda" in "Belega orla", ker vidim v tem delovanju popolno nezrelost ali pa zlohotno nerazumevanje položaja in ne čutim nobene želje, da bi si ustvarjal kakšno politično pozicijo — najmanj s pomočjo tako nezrelih ljudi, ki fabricirajo politične umotvore po vzorcu umazanije "Belega orla" in "Glasa naroda"! Če ne bi bil že od prej preveč idealista, sem se idealizma naučil v tesni bližini našega prezidenta! — Toda po tem, kar ste mi pisali, Vam kot možu besedi verjamem, da nimate s tem krožkom ali vsaj pisanjem nobene zveze, ker še vedno verjamem, da je še nekaj značajev med našimi javnimi delavci, med katerimi sem doslej po veliki večini moral spoznavati le zahrbtne metode. Ne zamerite mi, če sem to napisal; sem — žal — na položaju, kjer sem se o tem lahko prepričal.

Prav dobro predvidevate, da se najtežji dnevi za naš narod šele približujejo. To jaz trdim vse leto in bom pred zgodovino stal čiste vesti, da sem tudi po vseh svojih močeh in z vsemi *poštenimi* sredstvi na to opozarjal in skušal ustvarjati enotnost slovenskega naroda, enotnost, ki bo v vsakem položaju znala predstaviti naš narodič kot zrelo mednarodno telo! To pa seveda le takšno enotnost, ki zna računati z možnostmi, s silami, ki jih ima naš narod na razpolago, in ki zna po tem spoznanju tudi izbirati sredstva in metode! Enotnost torej, ki narodu koristi, ker po načelu — čim manjši potrošek za čim večji uspeh — narodu hrani sile in osnovo. Poglejmo danes Srbijo in problem odnosov med Mihajlovićem in Nedićem, pa bomo uvideli, da ni bilo potrebno toliko žrtev, da so prišli na položaj, ko so se oboji zavedli, da gre vendarle predvsem za srbstvo! Tudi tam so bili vzrok temu ljudje, slični tistim našim, ki so SLS krogu prišepetavali, da general Rupnik o njih drugače ne govori kot o „klerikalnem dreku“ in ki so ta krog (oz. vsaj indidue iz tega kroga) pripravili do tega, da so šli v akcije, ki so minirale Rupnika in njegove poštene namene, njih pa spravile v položaj, iz katerega jih, kakor že rečeno, tudi Rupnik pri najboljši volji ni mogel več izmazati!

Kakor že rečeno, v pismu ni več mogoče obravnavati!

O Vašem cenjenem pisanju sem kajpak referiral takoj g. prezidentu, ki je Vaše besede s popolnim razumevanjem — kakor vedno — vzel na znanje in seveda ne bo „pritisnil na knof“, da Vas bo takoj Gestapo odpeljala — kakor so tudi v Vaš krog in potem iz njega nosili razni ljudje —, če boste čutili potrebo, da se osebno pri njem oglasite. Če ne bi ljudje znali na umeten način razbiti tega zaupanja, bi tudi marsikaj bilo danes drugače!

Ker pa niti g. prezident, niti jaz ne marava prevzeti nikakšne odgovornosti za to, če bi Vam res kdo pri prihodu delal kakšne nepravilike — Bog ve, za kaj —, Vas prosim, da s prihodom počakate nekaj dni. Pošljite med tem koga k meni, da mu bom lahko sporočil, kakšne bodo informacije o Vas pri tozadevnih oblastvih!

Upam, da Vas bom, dragi g. Smersu, lahko v kratkem pozdravil pri sebi in da bova potem lahko mnogokaj razčistila.

Do takrat sprejmite z izrazi mojega spoštovanja

lepe pozdrave

Dr. Stanko Kociper

Dragi gospod doktor!

Prav lepo se Vam zahvaljujem za Vaše pismo z dne 9. dec. 1944. Tudi Vi ste načeli celo vrsto problemov, ki jih pismeno nikakor ni mogoče obravnavati.

Vedno bolj sem prepričan, da pri gledanju na dejanski položaj in pri predvidevanju bodočega razvoja, ni bistvenih razlik med nami. Celó o tem

sem prepričan, da tudi gospod prezident prav tako misli, kakor mislim jaz in mnogi moji prijatelji in sodelavci. Težko je reči, kje je potem vzrok, da ni lepšega razumevanja med bivšimi in sedanjimi javnimi delavci. Gotovo so bile storjene napake. Največjo krivdo pa nosijo razni nezreli, stremuški ljudje, ki svoje kratkovidne nazore prišepetavajo na vse strani in jih potem podpirajo še z denuncijacijami.

Še tole: V zadnji številki „Slov. Domobranstva“ je članek z naslovom „Več jasnosti“. Med drugimi je tudi stavek, da se snuje nekak Narodni blok, sporazum vseh strank s komunistično na čelu. — Morda je ta stavek taktična poteza ali propagandni manevar. Če je to, potem razumem smisel stavka. Če pa je mišljen resno, potem dela ta stavek Slovenski ljudski stranki največjo krivico. Ravno SLS je Kuharjeve in Snojeve pozive odločno odklonila. V Knezovi aferi se je videlo, da OF ni imela niti poguma, da bi povabila SLS k sodelovanju, dočim je imela pogum vabiti JNS-arje. Ljudem iz SLS (mislim na oficij. linijo) ne prihaja niti na misel, da bi svojo protikomunistično linijo kakorkoli spreminjali. Če se danes vodilnim ljudem iz SLS to očita, se jim dela namenoma krivica. Treba pa je tudi vedeti, da med vodilne može SLS ne spada marsikdo, za katerega javnost misli, da spada, ali ki se sam dela, da spada.

Toliko zaenkrat. Če boste imel kako sporočilo za mene, ga izročite, prosim, g. Pernišku na prop. Pokraj uprave.

Lepo Vas pozdravljam

Smersu

18. 12. 1944.

Dragi g. Smersu!

Predvsem morate oprostiti, da Vam na zadnje pismo z dne 18. dec. 44 nisem mogel do danes odgovoriti. Ker mi je bilo poglavitno — Vaš svoboden in varen prihod v Ljubljano — sem čakal do danes. Toda včeraj je na vprašanje g. prezidenta pri Sicherheitsdienstu prišel odgovor od samega vodje Hauptsturmführerja Schluiferja, ki je rekel: „Mi vemo, da je mož pošten; toda če bi prišel sedaj v Ljubljano, bi ga morali aretirati. Zato je najboljšje, da še nekaj časa ostane, kjer je, dokler se zadeve ne bodo razčistile“.

Torej bomo čakali, da se zadeve razčistijo, dasi sem v toliko zadovoljen, da je vsaj odkrito povedano, tako da človek ne jemlje nase nikakšnje-ga rizika, če bi Vas povabil. Mislim, da ste o življenju v Ljubljani poučeni. Ne razumem točno, kaj se je dogajalo, da je dovedlo do tega.

Ker torej zaenkrat ne moremo razčistiti odnosov — ki pa v bistvu sploh niso skaljeni, če izključimo poizkuse načrtnih intrigantov — iz oči v oči, Vam bom na pisanje odgovoril s tem pismom.

Razmerje so skvarili, kot sami pravite, stremuški, nezreli ljudje, ki so svoje kratkovidne nazore prišepetavali na vse strani in denuncirali. Prav

ste zapisali — kratkovidni nazori! Mnogo naših ljudi se je v tem času izkazalo povsem nezrelih sanjačev, ki jih je resnični svet pregazil. Ves svet je v revoluciji nazorov, pri nas pa mnogi tega niso hoteli spoznati, oziroma še danes ne marajo odpreti oči. Po večini so bili to ljudje, o katerih je Rupnik v novoletnem radijskem govoru dejal: „V obraz so znali govoriti najplemenitejše besede, pri stisku roke ob slovesu pa so že požrli tudi najslavesnejšo izjavo s prav takšno lahkoto, s kakršno so največkrat namesto sebe porinili v nesrečo nedolžne naivneže, ki so nasedli njihovim lažem in verjeli v njihovo poštenost. Da so s tem najlepše koristili komunizmu, ni težko uganiti!“ — Namesto, da bi ustvarili enotnost zrelih nazorov in pametnega ravnanja, so mnogi, premnogi sanjali o bivših pozicijah in si predstavljali v bodočnosti še lepše. To mišljenje pa kajpak ni jemalo v obzir koristi naroda, kar nam mora biti danes edino vodilo poleg katoliške usmerjenosti mišljenja in preroda naroda. Toda, kdo bo to izvajal, če se bomo zaradi nekaterih kratkovidnih in nezrelih domišljavcev, intrigantov in denuncijantov, ki zaradi strahu za svojo osebno pozicijo povsod prežijo na nas, da bi nas onemogočili, dali odstraniti? In še nekaj. Mislite, da ne bi bilo marsikaj drugače, če — zreli politiki ne bi vzdrževali zveze z Rupnikom z otroki, ampak direktno? Zakaj pasivna rezistenca, molk in podtikanje, če to ne koristi narodu, ki mu Rupnik koristi? Časi so danes, ko je treba vsako dejanje stokrat obrniti in si ga ogledati od vseh strani, si ga naložiti in žrtvovati, če hočeš koristiti narodu in njegovemu prerodu za boljšo bodočnost. Kdor pa tega ne misli, išče sebe samega in ta se je izključil iz služabnikov narodovih, čeprav si je zaradi osebnih interesov naložil težka bremena, hude žrtve in trpljenje!

Članek „Več jasnosti“ je napisal Vadjnal Ivek (Zboraš!). Vem samo to, da se je pred kakšnimi meseci zares mnogo govorilo o nekakšnem Narodnem bloku, čemur pa sem se jaz smejal. Vedel sem, da je — v kolikor bi bilo sploh kaj resnice na tem — samo manevar, ali pa se bo posušil, preden bo korenine pogнал. Verjetno se mi je zdelo samo v toliko, v kolikor so se takrat po svetu sestavljale koncentracijske vlade. Seveda je Grčija in sedaj v najnovejšem času Jugoslavija s svojimi problemi vse to razpršila; le če je kdo takrat nasedel „čezvodni“ propagandi, se je kompromitiral kot koristolovec in nezrel politik, ki ni razumel bistva današnje ideološke vojne.

Pišete, da med vodilne može SLS ne spada marsikdo, ki ga javnost kot takšnega smatra. Vidite, v tem je ravno poglobitno zlo. Vsaj prezident bi moral vedeti, kdo je in kdo ne; kdo govori in kdo ne govori uradno. Tako so nam lahko razumljivi nesporazumi. Kaj, če bi Vi v to negotovost prinesli jasnost? Mislim, da bi bilo zelo potrebno in bi mogoče, v kolikor ni za tega ali onega mimo moči že zakasnelo in prepozno, mnogo pripomoglo k novim razmeram. Dobro bi namreč bilo vedeti, kdo so tisti, ki se pečajo z „Belimi orli“, „Glasi naroda“, „Mlado Slovenijo“ itd. Ali so uradni ali neuradni? Če se pa kdo izdaja za uradnega, ali se Vam potem zdi čudno,

da prihaja do nesporazuma in da nihče več SLS tabora ne jemlje resno, če ima toliko nezrelih „uradnih“ predstavnikov? Opazili smo, da je celo tekmovanje med temi „uradnimi“ predstavniki. To je otročarija, ki je ne varna.

Za tokrat zadosti!

Mnogo lepih pozdrav

vdani

Dr. Stanko Kociper

Agenda prezidentovega kabineta:

28. februarja 1945.

Pri prezidentu se je zvečer ob 8. uri oglasil g. Rudolf Smersu, ki je želel daljši razgovor v zadevi političnega sodelovanja SLS v sedanjem položaju slovenskega naroda in da bi razčistil vprašanje, zakaj do sedaj to ni bilo mogoče. — Tekom razgovora, ki se ga je udeležil tudi dr. Kociper, se je pojasnilo, da pravzaprav ni nobene razlike na gledanje položaja, le da so nekateri politiki (Sodja itd.) ljubosumni in preveč ambiciozni načrtno kvarili vzdušje.

* * *

(Sledeče pismo je brez datuma, čeprav je — po vsebini sodeč — bilo pisano dan po sestanku prezidenta Rupnika z g. Rudolfom Smersujem. Zaradi večje varnosti je bilo na sestanku tudi dogovorjeno, da se bosta tekom morebitne bodoče korespondence podpisovala g. Rudolf Smersu kot Peter in dr. Stanko Kociper kot Pavel.)

Dragi gospod Pavel!

V Kranju so bili prijeti in pripeljani v Ljubljano: Murnik, ki je sicer tamkajšnji domačin a je prišel iz Ljubljane gori, Obad Peter (pseudonim menda gre za bogoslovca Kosa Vladimirja, znanega religioznega pesnika), Bernik, urednik Slovenca-začetnik, oba brata Krajnika, ki pa sta že izpuščena, Ovsenik, ki je doma iz Predoselj in je kot najtežji ostal v Kranju v bunkerju, semeniščnik Oven in uradnica Šeme Felicita. Odpeljana sta bila tudi dva domobranca iz Goričan. Z njimi so pripeljali tudi župnika Križmana.

Do včerajšnjega ali bolje sinočnjega telefoniranja pa je prišlo takole: Slavko je rekel sestri v pisarni, da gre k prezidentu. Zvečer prideta dva agenta Gestapa v sanatorij in zahtevata Slavca. Omenjena sestra pove, da je odšel iz hiše. Na vprašanje kam, je povedala, da k Vam. Nato so telefonirali. Ker ga niso našli so odšli in prisluškovali telefonskim pogovorom.

Ko se je Slavec telefonično oglasil in mu je sestra povedala, kakšne neprilike z njim imajo, je rekel, „saj takoj pridem“. Kmalu potem sta agenta prišla in ker ga nista dobila, sta odpeljala sestro.

Peter je s posetom zadovoljen in je danes odpotoval. Prav je bilo, da se je ugotovilo krivce razdora. Zdi se mi, da je s tem storjen velik korak naprej, če se bo na lep in miren način te odrinilo. Poudarjam na lep in miren način. Vse se bo zgodilo tako kot ste želeli, saj previdnost je mati modrosti, slednja pa človeka vedno vodi po pravi poti, pa četudi ta pot ni vedno povsem ravna in gladka, je vendarle prava, to pa je glavno. Jaz sem Vam za Vaš trud in Vašo uvidevnost zelo hvaležen, ker spadam med tiste, ki si ničesar bolj ne žele, kakor edinost tistih, ki so blage volje pa tudi prave volje! Kakor Bog kaznuje greh nesloge — in jaz trdim, da se mi danes v veliki meri pokorimo prav zaradi našega greha, tako prav gotovo z dopadanjem gleda tiste in jih blagoslavlja, ki se trudijo za pravo slovo in edinost. Kar ste začeli, nadaljujte! Če je namen odkrit in pošten, uspeh ne bo izostal!

Lepo pozdravlja

P.

3. 4. 1945

Dragi gospod doktor!

Od prijateljev sem dobil obvestilo, da nameravajo še preostale naše fante iz sodnih zaporov prepeljati v Judenburg na delo. Za to so menda določeni: Petelin Albin, Kermavner Ivo, Dolinar Andrej, Andoljšek Janez, Intihar Alojzij, Majcen Alojzij, Inž. Beve Ladislav, inž. Dimnik Stanko, Pirc Stane, Križe I., Štefanič, Demšar Aleksander, Hameršek Vinko, Breškvar Silvo in Zober Adolf.

Znano mi je, da se je gospod prezident zavzel za naše zapornike. Obljubljeno jim je že bilo, da bodo izpuščeni. Sedaj pa je naenkrat preokret v tej zadevi. Kar zaprte najbolj boli, je to, da jih nameravajo prepeljati v Judenburg, ki utegne biti že v bližnji bodočnosti bojno polje.

Ne upam gospoda prezidenta ponovno nadlegovati v tej zadevi. Zato se obračam do Vas s prošnjo, da pridobite gospoda prezidenta za ponovno posredovanje pri Nemcih, da izpuste naše protikomunistične delavce.

Prav lepo Vas pozdravlja

Smersu

(Pod pismom je z rdečim svinčnikom in v rokopisu zapisano: — G. prezident ponovno interveniral dne 6. aprila. — Izpoved žene inž. Bevca o Wurniggu. — Dr. Koc. —)

BAKLADA

Vendar je strašna stvarnost!

In še ponavljate:

Kdo ve?

Zakaj?

Mordá je le privid?

O, da, privid

je le miru!

Toda —

ni planil mar že zubelj

čez nebo

in ni že dim pekoč?

Ne drgetajo zvezde pred polnoč,

ne nosi veter že

kosti ožganih vonj?

Bedí, bratec moj!

O, da mogel jaz bi,

ne hodil bi z menoj

in mirno bi ti spal nocoj. —

Daj rokó! —

Jaz grem

skoz vrtince krvi

v požar —

požar vesti in bolečin,

naj me razpno

na plameneči križ

zató, za vas vse,

da vam bi bil odvzet.

Daj rokó,

če greš z menoj!

Kri, duša!

Saj veš,

baklada bo nocoj,

midva da prva

planeva v noč. —

O, že goriš — kot jaz,

ker veš:

baklada bo nocoj...

TRIDESETLETNO LAŽ NADOMESTILI Z NOVO

(Po "Ameriški domovini")

PATERSON, N.J. — Celih trideset let so slovenski komunisti trdovratno zanikali pokol slovenskih domobrancev in četnikov po končani vojni.

Kljub temu, da so domobrance klali in streljali na skrivaj, da se ne bi zvedelo, je resnica le prišla na dan, ko se je nekaj žrtev skoraj čudežno rešilo iz grobov, pobegnilo čez mejo in bratomorno morijo slovenskih komunistov objavilo. Celih trideset let so slovenski komunisti njih pričevanje trdovratno zanikali kot izmišljeno in neresnično. V emigraciji so ta pričevanja v tridesetih letih narastla v debele knjige, pa komunisti so še vedno trdili, da je vse sama laž.

Ne morejo več tajiti

Letos je pa resnica udarila na dan s tako silo, da je ne morejo več tajiti. Edi Kocbek, član izvršnega odbora OF, je pokol domobrancev javno priznal in obsodil. Ni tega storil iz ljubezni do domobrancev, da bi jim storjeno krivico popravil, marveč iz užaljenosti in maščevalnosti, ker so ga komunisti odstavili in poslali v kot. Za resnico pa ni važno, kako se prerije na beli dan, da le pride, potem si sama pomaga naprej. Doma zdaj o vrnjenih in pobitih domobranci pred 30 leti na široko govorijo in pišejo.

Zelo iznajdljivi v lažeh

Komunistom to seveda ne more biti ljubo, zato so si izmislili novo laž. Ker že dejstva, da so domobrance poklali, ne morejo več tajiti, trdijo zdaj, da so vsi bili postavljeni pred vojaško sodišče in obsojeni in da „noben domobranec ni bil usmrčen brez sodbe, brez dokaza krivde.“

Rad bi vas videl, borce, ki ste šli skozi škofjeloške, šentviške, teharske in kočevske zapore, pa vam je Bog pomagal, da ste se iz groba rešili, kako ste pogledali, ko ste gornjo trditev brali. „Le kdo more kaj takega trditi?“ ste se vprašali. Veste kdo? Jože Vidic, ki v Nedeljskem dnevniku objavlja članke z naslovom „Po sledovih črne roke.“

Večje zbirke laži, kot so njegovi članki, še nismo zasledili. Mnoge rojake, ki jih opisuje, osebno dobro poznam in kar strnim, ko berem, kakšne grozne zločine jim očita.

Ko sem bil pred kratkim v Evropi, sem se v Trstu srečal z dobrim znancem, ki živi nekje na ljubljanskem Barju. Pokazal sem mu, kako se je Vidic razpisal o „domobrantskih zločinih v Kozlarjevi gošči“, pa ko je prebral, je kratkomalo odgovoril: „Pri nas o tem nihče nič ne ve.“ Pa je vendar tam doma. O vsem tem ve le Vidičeva domišljija, ki si dogodke iz-

mišljuje in jih kroji po načelu: „Kar komunistični partiji koristi, je resnica.“

Zdaj si je Vidič privoščil največjo laž s trditvijo, da so „domobranci pred vojaškim sodiščem odgovarjali za storjene zločine in bili temu ustrezno kaznovani.“ Slovesno si nadene gloriolo zgodovinarja in še enkrat poudari: „Kot pričevalec te dobe lahko rečem, da noben domobranec ni bil usmrčen brez sodbe, brez dokaza krivde.“

Ko to laž berem, se nad ostalimi Vidičevimi izmišljotinami ne zgražam več. Kdor je zmožen take laži, si lahko privošči tudi manjše.

Kako pa je v resnici bilo

Še enkrat sem vzel v roke knjige, v katerih domobranci, ki so šli skozi komunistične ječe in vsa njih mučenja, pa jim je Bog dal, da so se rešili iz groba, to bratomorno klanje opisujejo. Gledam, da bi našel v njih kaj o kakšnih „sodiščih“ in „sodnih razpravah,“ pa zastonj.

Namesto tega berem v tretjem delu knjige „Pravi obraz OF“ na strani 61:

„Od prvega trenutka, ko so se transporti vrnjenih domobrancev ustavili na jugoslovanskih tleh, se je začelo zverinsko mučenje in pobijanje vrnjenih borcev. Vsak partizan, vsaka partizanka, terence ali terenka si je lahko izbral svojo žrtev, da je nad njo dokazal ljubezen do lastnega naroda in svoje komunistične nazore o dostojanstvu človeške osebe. S klofutamami, z brcami, s puškinimi kopiti, z jermeni in noži so do smrti mučili posameznike in si izmišljali za njihovo mučenje najostudnejše šale. V groznih mukah so morali umirati zlasti domobranski in četniški oficirji, ki so jih prve pobili, kolikor so jih mogli odkriti.“

Večino domobrancev so strpali v razna taborišča in zapore, jih skrbno zatražili in nato začeli množično pobijati. Uvod v to pobijanje so bila ‘zasliševanja’.

„Sodišča“ so to imenovali

„Domobranci so klicali drugega za drugim pred okna barak, v katerih se uradovala ‘sodišča’. Vsako ‘sodišče’ sta sestavljala ena partizanka kot tipkarica in en politkomisar ali partizanski oficir kot tožnik in sodnik obnem. Komisar je stavil vprašanja in partizanka je tipkala ‘odgovore’ domobrancev in komisarjeve obtožbe.“

Vprašanja se se glasila: Ime in priimek; čas, ki ga je prebil pri domobranci; bitke, ki se jih je udeležil; število partizanov, ki jih je ubil.

Kdor je zanikal, da bi koga ubil, so ga pretepli, včasih do nezvesti, in komisar je tipkarici narekoval: ‘Zverinsko umoril enega’. Če je kdo priznal, da jih je ubil pet, je komisar narekoval: ‘Zverinsko umoril deset’, ali pa je ukazal zapisati še več, kakor se je pač komisarju zljubilo.

Udarni bataljon sploh ni bil 'zasliševan', le njihova imena so popisali, nato pa vse enostavno pobili.

Sicer pa je bilo tudi 'zaslišanje' drugih le komedija. Ob koncu ni bil prebran noben zapisnik, noben domobranec ni bil poklican, da bi podpisal svoje izjave."

Kakšna so komunistična sodišča

Prav nič nam ne sme biti žal, če domobranci niso bili postavljeni pred sodišča, da bi bili sojeni, saj vendar vemo, kako komunistična sodišča delujejo. Naj za primer navedem sodni proces proti škofu dr. Rožmanu in soobtožencem, ki se je začel v Ljubljani 21. avgusta 1946.

V škofijski pisarni v Ljubljani so v naglici poiskali spise, iz katerih je bilo razvidno, kako se je škof trudil, da bi narodu pomagal in ga reševal pred terorjem okupatorjev, ter jih izročili odvetniku dr. Alojziju Vrtačniku, ki je škofa zagovarjal. Ker se je mudilo in ker je bilo takrat na škofiji zelo malo osebja, niso utegnili dokumentov prepisati, marveč so izročili kar originale. Da jih ne bi! Ko je dr. Vrtačnik dokumente sodišču predložil, jih je predsednik sodišča dr. Heli Modic zaplenil in dal uničiti. Takšna je komunistična pravica. Ker mora po naročilu komunistične partije škof dr. Rožman veljati za izdajalca in sodelavca z okupatorjem, je treba vsako sled njegovega nad vse požrtvovalnega in včasih zelo poniževalnega dela za reševanje slovenskega naroda uničiti.

Za komuniste je „resnica“, kar partiji koristi. Pa ta „resnica“ se po potrebi spreminja. Skozi 30 let je veljalo, da domobrancev niso pobili, zdaj velja, da so jih, a le po prejšnji obsodbi veljavnega sodišča.

Zelo sem radoveden, kakšen bo nadaljni razvoj te komunistične „resnice.“

T. F.

Kako sem se priključil protikomunističnim borcem

V jeseni leta 1942 — datuma se ne spominjam, saj je od takrat že minulo 33 let — sem se poslovil od očeta, brata in od moje pobožne tetke, ki je po smrti naše ljube mamice skrbela za nas.

Ko sem se počasi pomikal k cilju, sem sredi klanca počival. Solze so mi prišle v oči, ko sem gledal nazaj na rojstno hišo v Zagradcu pri Grosuplju. Po kratkem počitku sem se napotil v smeri proti grajskim vratom,

ki so bila na stežaj odprta, kakor da me čakajo. Na grajskem dvorišču je bila postrojena vsa posadka in vsi so se ozrli proti meni, češ, kaj pa hoče ta otrok, zaviti v velik „muf“.

Poznal sem vse po vrsti; saj so bili mladi fantje iz naše fare. Namestnik poveljnika postojanke je bil prijatelj naše družine iz naše vasi in on je že vedel za moj prihod. Takoj me je odpeljal v pisarno k poveljniku, kateremu je povedal nekaj besed v nizkemu tonu, da ga nisem slišal, in zadeva je bila urejena.

Poveljnik je bil zelo simpatičen človek, srednje postave, resen, vojaško zmožen in redkih besed. Njegove besede so bile mehke, a stroge in ukazljive. Tako sem ga takrat presodil, ko sem čakal na njegov odgovor. Položil mi je roko na ramo in mi očetovsko rekel: „Ostaneš pri nas; pravijo, da brez otrok ni družine.“

Peljal me je pred postrojeno četo in spregovoril približno takole: „Tale fantiček bo od danes naprej delil z nami dobro in slabo v naši nepremagljivi postojanki Boštanjkega gradu.“

Tako sem postal vojak. Kar ponosem sem bil, ko sem korakal med odraslimi fanti po tem grajskem dvorišču. Ko sem dobil vojaško opremo, sem se pa zavedal, da sem še otrok. Nobena stvar mi ni bila prav — vse preveliko. Tudi puška je bila za več centimetrov višja od mene. To so bile stare francoske puške na tri naboje. Takoj prvi večer so me vprašali fantje, če sem s seboj prinesel harmoniko. Z nasmehom sem pritrdil in odprl kovček in iz njega potegnil zaželeni inštrument in zaigral par polk in valčkov, da je bilo veselje in razpoloženje nepopisno.

Naša postojanka pa ni bila samo zato, da je čuvala vasi v bližini Boštanjkega gradu, temveč smo bili v pomoč vsem bližnjim in daljnim postojankam. Tako smo ob nekem napadu na „Poliško legijo“ leta 1942 šli na pomoč kar 14 dni. Kmalu za tem smo priskočili na pomoč „Škocijanski legiji“ a smo prišli prepozno, ker je napadalec že junaško pobegnil. Malo pozneje smo prišli še na Ig. Postojanka je prejela grozljivo pismo, da bo v kratkem likvidirana. Štiri dni smo ležali v zasedi nad Iško vasjo, a napadalca ni bilo od nikoder. Še Temenjski postojanki blizu Stične smo prav prišli in tekom osem dni pomagali čistiti rdečo golazen okrog Čateža in Primskovega.

Vsepovsod smo bili o pravem času in odbijali napade sovražnika. Enajst mesecev je 75 junakov Boštanjke legije služilo za blagor domovine. Več kot polovica teh fantov je dala življenje v borbi za Turjak, drugi so bili vrnjeni iz Vetrinja ali pa so padli kot slovenski domobranci v borbah za Boga — Narod — Domovino.

Ostalo nas je prav malo živih. Razkropljeni smo po vsej zemeljski obli. Bil sem najmlajši od vseh legistov — letos pa sem se že srečal z Abrahamom.

Ná tleh leže slovenstva stebri stari

Govor predsednika Zveze Tabor, soborca Ivana Palčiča, na glavni spominski proslavi na Orlovem vrhu na Pristavi 20. junija 1976.

Težko je danes po 31 letih priklicati v spomin vse grozote slovenske narodne tragedije. Čas jih utaplja v pozabo. Toda zločin, ki so ga nad slovenskim narodom storili komunisti, je tako velik, da mora za vedno ostati zabeležen v analih slovenske narodne zgodovine.

Samo pomislite: Če bi komunisti od maja 1945 pa do današnjega dne vsak dan pobili samo enega domobranca, do danes — po 31 letih — še vedno ne bi dosegli števila vseh pobitih v maju in juniju 1945.

Lani smo proslavili 30-letnico pokola slovenskega domobranstva, letos se pa poklonimo spominu moža, ustanovitelja slovenskega domobranstva — *generalu Leonu Rupniku*. Da, letos bo preteklo 30 let, odkar je prenehalo biti srce plemenitega moža, ki nam je v zmedenih mesecih leta 1943 pokazal pot, kako zavreti komunistični pohod nad slovenski narod.

Takratni narodovi predstavniki in naivni optimisti so računali na možnost anglo-ameriškega izkrcanja in prihod njihovih čet v Slovenijo. Nihče ni vedel, kako bo nemški okupator reagiral v tej novi situaciji, ki je sledila italijanskemu razpadu. Umikajoče italijanske posadke so predale svoje orožje partizanom, ki so začeli v naglici mobilizirati po vsej Sloveniji, zlasti še v Ljubljanski pokrajini. Položaj je bil kritičen.

General Leon Rupnik je bil prepričan, da se je možno postaviti po robu tej rdeči nevarnosti le z dobro organiziranim protinapadom. Ko je dobil od Nemcev pristanek, da lahko organizira na področju Ljubljanske pokrajine deželno SLOVENSKO DOMOBRANSTVO, ki se bo pod vodstvom slovenskih častnikov in s slovenskimi prostovoljci borilo izključno na slovenskih tleh, je 22. septembra 1943, ko je sprejel mesto šefa slovenske uprave Ljubljanske pokrajine izdal oglas za ustanovitev Slovenskega domobranstva. Na šoli pri Št. Jakobu v Ljubljani je po dveh in pol letih zopet javno zaplapolala čista slovenska trobojnica. Male enote preživelih legionarjev in slovenskih četnikov so postale jedro te slovenske vojske, ki je številčno zelo hitro rastle.

Mi Slovenci smo lahko ponosni, kajti septembra 1943. leta smo pokazali vsemu svetu pravo pot, ko smo z ustanovitvijo Slovenskega domobranstva bili prvi, ki smo se s puško v roki postavili po robu komunističnemu terorju, njihovim krvnikom in izdajalcem slovenskega naroda.

Resnica je in ostane, da je Slovensko domobranstvo bila vojska slovenskih prostovoljcev, vojska idealistov, vojska mož z močno krščansko podlago, ne prisiljenecv in dninarjev.

Domobranstvo je bilo in ostalo, kakršnega si je zamislil njen ustanovitelj in poveljnik gen. Leon Rupnik.

Mi domobranci nismo izgubili vojne na bojnem polju; to nam pričajo uspehi domobranskih bataljonov. Premagale so nas umazane mednarodne kupčije, jaltska konferenca, komunistična internacionala in angleška zahrbtnost, ki je sramotno izdala in predala slovensko domobranstvo komunističnim krvnikom, da je bilo nasilno, brez sodnih procesov pomorjeno.

General Rupnik, ki se je umaknil na Koroško, je razočaran nad usodo izdaje slovenske vojske, vdan v Boga mirno sprejel odločitev svoje vrnitve v roke komunistom. Po dolgem, tragikomičnem sodnem procesu je nit njegovega življenja prekinila komunistična krogla v gramozni jami dne 4. septembra 1946. *General Leon Rupnik se je pridružil svoji pomorjeni vojski.*

Bratje in sestre, v tem letu, ko se spominjamo 200-letnice rojstva svobodne Amerike, pomislimo tudi na one, ki so se hrabro borili in padli za svobodo slovenskega naroda.

Komunistični teror se stopnjuje in nevarnost poplave po komunizmu je vedno večja. Ako se svobodni svet ne bo zbudil in se postavil po robu, potem je nevarnost, da bo na lastni koži občutil, kaj pomeni zgubiti svobodo.

Mi ne objokujemo več naših padlih; ponosni smo nanje, ponosni na vsakega domobranca, ponosni še posebno na generala Rupnika. Prepričani smo, da bo iz krvi teh pobitih nekoč vstala nova vojska, ki bo dobojevala zadnjo zmago nad brezbožnim komunizmom.

Da, prepričani smo, da žrtve naših pobitih niso bile zaman; te bodo nekoč obrodile obilen sad za BOGA — NAROD IN DOMOVINO.

Jože Vrtačnik:

Spomin našim padlim slovenskim junakom!

Še vedno imam sveže spomine na vse naše borce, ki so stali vedno ob strani našega naroda, tudi v najtežjih časih. Leta 1937 sem nastopil policijsko državno službo v Ljubljani. Nemci in Italijani so leta 1941 zasedli Slovenijo. Predno je bila Ljubljana zasedena od Italijanov, so bili v Ljubljani raztreseni komunistični letaki, na katerih je pisalo: „Ne bojte se Hitlerja, ker je on dober za socialni red in je velik prijatelj Jožeta Stalina.“

Tu je bil dokaz, da sta bila v času zasedbe Jugoslavije Hitler in Stalin zaveznika. Čim je Hitler napadel Sovj. zvezo, se je v Jugoslavija rodila OF, ki je našemu narodu oznanjala „pravo svobodo“. Mnogo Slovencev je bilo na ta način vpreženih v komunistični voz, ki se sploh niso zavedali svojega dejanja. Kdor ni hotel sodelovati z O.F. ali se ji je celo drznil upirati, je bil obsojen na smrt.

Pri ljubljanski policiji je zato padlo večje število višjih uradnikov in

uslužbencev. Ob priliki bom o tem še kaj več napisal. Zato si štejem še toliko bolj v dolžnost, da pojdem dne 20. junija t.l. na Slovensko pristavo, kjer bo sv. maša za vse padle naše domobrance, četnike in vse one, ki so darovali svoje življenje za Boga — Narod — Domovino.

N. F.

Žrtvam protikomunistične revolucije na Slovenskem za 31. obletnico

(Govor na spominski proslavi Lige žena-mati, San Martín 16. jun. 1976)

Niso vse obletnice vesele. Imamo tudi take, ko ob spominu nanje človeka globoko pretresejo, da se za trenutek zamisli v dobo krvavih časov, ki jih je doživljal.

Pred 35 leti je na vasi nedeljskega popoldneva sosed Slovenec napovedoval sosedu Slovincu zle slutnje. Takole je govoril: „Priatelj, prišli bodo časi, ko bo sosed soseda sovražil. Ko se bosta še do včeraj preizkušena prijatelja jutri z nezaupanjem ogledovala in se brez besede slovesa razšla vsak svojo pot. Ko bo Slovenija postala eno samo veliko morišče in grobišče.“ Tako je prerokoval slovensko prihodnost sosed sosedu. Ta ga je prekinil: „Zakaj tako modruješ? Tebi se sanja; ali pa me hočeš imeti za norca?“

Čas je kmalu potrdil, da se možu vidno ni sanjalo, da tudi za norca ni hotel nikogar imeti. Prav tedaj so prišli k nam vojaki v zelenih uniformah in pričeli uvajati novi red, kjer naj bi bili Slovenci gnoj, na katerem bo raslo nemštvo.

Prav na začetku tuje okupacije se je na Slovenskem ustanovila Osvobodilna fronta. Človekoljubno ime za okupirani narod; tudi njeno geslo: Smrt fašizmu — Svoboda narodu, čeprav nekoliko grozeče, ni vznemirjalo Slovencev, saj so vsi želeli, da osvojeni tujci čimprej odidejo.

„Vsi, ki ste zmožni prijeti za puške, morate k nam v gozdove! Kdor se nam ne bo pridružil, ga bomo smatrali za izdajalca — kolaboracionista.“ Tako je oznanjala O. F.

Mnogo študirajoče mladine iz mesta in dežele se je vabilu O. F. odzvalo, ker so tile mladi verjeli, da jih kličejo domovina in sovjetski — slovanski bratje. Zato si je oprtila na ramena nahrbtnik mlada ljublančanka in odšla v hribe, kjer je trpela lakoto, mraz, utrujenost in bila v zabavo njenim pustolovskim tovarišem.

Na ljubljanskih ulicah so za vedno obležale prve žrtve neposlušnosti O. F. Vsem tem žrtvam, samim uglednim slovenskim možem, so komunisti pritisnili pečat protiljudskosti, torej izdajalcev. Po teh dogodkih se je navidezna dobronamernost OF spremenila v zlonamerno.

Ogrožana slovenska življenja in imetje sta terjali organiziranega nastopa proti mednarodni rdeči zaroti. Zato je general Leon Rupnik prikllical v življenje slovensko domobranstvo, ki je po zgodovinski nujnosti časa postalo mejnik nove dobe, to je dobe heroike, katere preje nismo imeli.

Zmagoviti pohod domobrancev po Dolenjski, Gorenjski, Notranjski in Primorski je komunistom onemogočil sleherni vojaški uspeh. Napočila je doba domobrantskih zmag, ki so ostale zapisane v analih naše zgodovine, da pričajo še poznim rodovom Slovencev, da so bili naši domobranci resnični čuvarji vsega, kar je bilo pristno slovenskega.

Kadar je bil domobranec v službi domovine in svojega naroda, zanj ni bila nobena žrtev prevelika; in če je kdaj okleval v tej borbi, ga je za njo ohrabrila njegova slovenska mati.

Poznan mi je primer odločnosti in požrtvovalnosti matere domobranca iz Suhe Krajine na Dolenjskem. V domobrancu Francetu se je zbudila želja po domu in domačih. Postojanka, kateri je pripadal, se je nahajala v domači fari. Zato je stopil pred svojega poveljnika in ga prosil samo nekaj dni dopusta. Poveljnik je rad ugodil njegovi želji, ker ga je poznal kot dobrega in zanesljivega vojaka. Veliko je bilo veselje očetovo, ko je stopil pred njega sin France, bodoči gospodar. Ko sta se oče in sin pogovarjala v hiši, je Franceovo uho zaslišalo nagle korake po peščen poti, ki je vodila v hišo. Ni mu bilo težko uganiti, čigavi so tile koraki, saj jih je poznal še iz otroških let. „Mati gredo“, je dejal France očetu in hitel naproti, da jo objame. „Vesela sem“, je dejala mati, „da si po dolgem času zopet doma, a moram ti povedati, kar sem slišala na vasi, da tvojo postojanko utegnejo napasti partizani. France prosim te, vrni se še pred nočjo na tvoje mesto, saj veš, tam te bodo potrebovali tvoji fantje“. France je kot poslušen otrok prišel zlagati nazaj v leseni kovček svoje predmete, se naglo poslovil od staršev in sestre ter odhitel na postojanko. Ko je stal France pred svojim poveljnikom, ga je ta začudeno gledal in ga naposled vprašal, kaj ga je tako hitro privedlo nazaj? „Gospod poveljnik, moja mati so slišali, da bo naša postojanka napadena od rdečih, pa so mi rekli: France, pojdi hitro nazaj, tam te bodo potrebovali tvoji vojaki“. Na poveljnikovem obrazu je France opazil veselje in hvaležnost, ko mu je ta položil desnico na rame in pribil: „France, zmagali bomo, ker nam Slovincem hvala Bogu ne manjka skrbnih in junaških mater“. Še tisto noč so rdeči napadli postojanko! France je skupaj s svojimi fanti odbijal partizanske juriše dokler ni v zgodnjih jutranjih urah omahnil smrtno zadet. Zmagali so, kakor je dejal Francetov poveljnik, tam pa je doma zajokala ponosna mati.

Letos praznujemo stoletnico rojstva največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. Lepota njegovih besed o Bogu — materi in domovini ne najde njim enakih. Hude pa bi zvenele Cankarjeve besede obsodbe nad zločinom, ki so ga storili komunisti nad svojim narodom pred 31 leti. Zapisal bi Cankar: Krvavi hlapci ste. Pokončali ste cvet slovenskega naroda. Ubili

ste materam sinove in ženam može. Prazne in puste so sedaj naše vasi, neodobalana so naša polja. Povsod gledam le žalost in smrt. Bog se naj usmili vašega hudodelstva!

NAŠ PROTEST

V Clevelandu, Ohio, se je sredi maja vršila mednarodna gospodarska razstava, na kateri je bila najmočnejše zastopana Slovenija. Razstava je bila organizirana z namenom pospešiti gospodarski razvoj mesta, ki že dolga leta zaostaja za drugimi ameriškimi mesti ob velikih jezerih.

Toda slovenski gospodarstveniki in ljudje, ki so o slovenski udeležbi odločali, seveda niso prezrli priložnosti, da pošljejo v Cleveland tudi ljudi, ki jih zanima kaj več kot gospodarstvo. Tako je v mesto prispelo več kot 100 Slovencev, med njimi tudi „kulturni predstavniki“ in nekaj visokih partijcev.

Ker je še vedno v teku debata, ali naj se mesto Cleveland „pobrati“ z Ljubljano, kar bi dotok partijskih eksponentov še povečalo, je krajevno društvo borcev Tabor, smatralo za potrebno, da ostalo javnost opozori na ta razvoj.

Odposlana so bila pisma urednikom obeh mestnih dnevnikov in 3. junija je glavni časopis v mestu „The Plain Dealer“ pismo tudi objavil. V prevodu se glasi:

„Radi bi registrirali svoje nasprotovanje odločitvi, s katero je bilo dovoljeno, da so skupno s trgovskimi predstavniki komunistične Slovenije prišli v mesto tudi „kulturni“ predstavniki.

Smatramo, da je bilo to storjeno v zvezi s ponesrečeno in pre nagljeno odločitvijo župana Perka, da vstopi v „bratske“ odnose z Ljubljano, glavnim mestom Slovenije.

Podpiramo prizadevanje za boljše razumevanje in odnose med narodi z različnimi družbenimi sistemi. Toda ta prizadevanja bi morala biti omejena na koncept ameriške zunanje politike, ne pa prepuščena muham krajevnih politikov ali celo ambicioznih posameznikov. Koristiti bi morala vsem delom ameriške družbe in ne žaliti nobenega.

Dvomimo, da naši someščani drugih narodnosti sploh vedo za ta program, toda naša slovenska skupnost je bila brezobzirno pahnjena v razburjenje: obnovila so se stara nasprotstva in strasti. V tem programu ne vidimo prav nobene koristi, zlasti še, ker bi bilo mogoče vzpostaviti izključno in resnično trgovinske vezi, ne da bi to kogarkoli žalilo.

Slovenska vlada vse do današnjega dne noče priznati pokola 12.000 razoroženih protikomunistov po koncu druge svetovne vojne. Bilo bi brez-

plodno razpravljati o njihovi krivdi ali nedolžnosti, toda dejstvo, podprto z dokumenti, ostane, da so bili usmrčeni brez vsakega pravnega postopka.

V Clevelandu živi več sto sorodnikov teh nesrečnikov .Akcija župana Perka je prizadela njihova najgloblja čustva in v resnici predstavlja slabo zahvalo za podporo, ki mu jo je dal v preteklosti ta del slovenske skupnosti.

Milan Zajec,
predsednik Tabor DSPB

Na to Milanovo pismo se je nekaj dni kasneje oglasil poznani clevelandski rdečkar *Louis Jartz*, z naslednjim pismom:

„Da ne bo kdo mislil, da je spoznal vse Slovence, če je srečal enega, moram oporekati Milanu Zajcu njegovo sovraštva polno pismo.

Vlada Slovenije si resno prizadeva za prijateljske odnose s Clevelandom in večina Clevelandčanov je istega razpoloženja.

Kar se pa tiče tistih masakrov in pobijanj med drugo svetovno vojno — ali ni vojna pač zato, da se ubija? In ali ni v državljanski vojni običajno, da brat ubije brata? To je bil slučaj celo v Ameriki.

Slovenija ni bila v vojni samo s Hitlerjem, temveč se je znašla v spopadu tudi z domačimi kvizlingi.

Res je, da so bili ubiti tudi nedolžni, toda kako naj človek pričakuje pravico in razumevanje v času, ko je na svetu vladal kaos?

Ali bi ne bilo bolje, da bi si tisti, ki še goje staro sovraštvo, kot Milan Zajec, prizadevali za boljše odnose s slovensko skupnostjo, ne pa da jo polarizirajo. Pa ne le, da bi se prilagodili slovenski skupnosti, temveč, da bi šli še korak naprej in se vključili v ameriške probleme.

In vsi vemo, da jih ima Amerika več kot dovolj. Večinoma takih, kakršne začenja Milan Zajec. Imamo celo vrsto ljudi, ki so polni sumničenj. Naš največji problem je pozabiti stara sovraštva in se sprijazniti eni z drugimi. Potem pa moramo isto doseči z drugimi narodi na tem planetu. Tudi oni imajo namreč takšne tipe, kot je Milan Zajec, ki odpirajo stare rane, medtem ko si mnogi izmed nas prizadevajo, da bi se čimbolje znašli v tem ne tako popolnem svetu.“

Na to Jarčevo cinično pismo in pobožno zavijanje oči, češ, res je, a pozabimo... skoraj ni potreben komentar. Kakšen pa je bil odmev tega ciničnega opravičevanja komunističnega zločina nad našimi fanti, pa se vidi iz pisma, ki je sledilo in ga je poslal časopisu *The Plain Dealer* mladi *Milan Gorenšek*, v Ameriki rojeni sin slovenskega protikomunističnega borca. Takole se glasi njegovo pismo, ki so ga podpisali še štirje njegovi sovrstniki, katerih imena pa časopis ni objavil.

„Težko je gledati, kako se nekdo zmoti v sodbi zaradi napačnih informacij. Radi bi odgovorili na pismo Louisa Jartza, ker je potrebno nekaj pojasnil.

Jartz skuša opravičiti žrtve druge svetovne vojne v Sloveniji s tem,

da je pač namen vsake vojne ubijanje, tudi ubijanje lastnih bratov, kot je bil to slučaj tudi med ameriško državljansko vojno. Nato poziva, naj pozabimo stare prepire in vzpostavimo novo prijateljstvo z narodom in vlado Slovenije. Nepoučenemu se bo zdel ta argument prepričljiv, toda nihče, ki so mu poznani dogodki v Sloveniji konec maja in v začetku junija 1945, se z njim ne bo strinjal.

V tistih kratkih dnevih, je novo vzpostavljeni režim, s pomočjo izdajstva in prevare dobil v roke 12.000 zapadno orientiranih, demokratičnih, protikomunističnih borcev in njihovih družin, ki so se zatekli v Avstrijo. Teh 12.000 mož, žena in otrok so nato vodili na masovni pokol v Kočevskem Rogu in Teharju, podobno, kot se je zgodilo ameriškim vojakom na znanem „pohodu smrti“ na Bataanu. Toda zločin v Sloveniji je bil zagrešen potem, ko so bile sovražnosti v Evropi ŽE USTAVLJENE in to nad civilisti, kot nad vojaki, storilci pa še danes niso bili kaznovani.

Clevelandski Slovenci so se 31. obletnice te tragedije letos spomnili s tremi mašami in slovesnostmi. G. Jartz, kako morete pričakovati, da bomo počastili sveti spomin svojih mrtvih bratov, sestra, staršev, sorodnikov in prijateljev, istočasno pa toplo pozdravili tiste, ki jih še vedno sramote in zmerjajo z izdajalci? Mnogi stari partizani so morda pomrli toda današnji prebrisani, sladko govoreči režim je še vedno isti, kot oni, ki je hladnokrvno pomoril 12.000 oseb in zagrešil tudi brezštevne druge zločine. Milan Zajec zato ni samo en sam odločen posameznik, ali „til.“ Še veliko več nas je, ki čutimo prav tako kot on.“

Milan Gorenšek
(in štirje drugi)

Zdi se nam potrebno, da se v imenu vseh protikomunističnih borcev kjerkoli po svetu Milanu in njegovim sopodpisnikom, toplo zahvalimo za jasno in odločno izpovedano podporo Milanu Zajcu in vsem nam. Enaka zahvala gre staršem teh naših mladih ljudi, ker so očitno do kraja izpolnili svojo slovensko dolžnost.

In slednjič, moramo z zadoščenjem ugotoviti, da je resnica o Vetrinju in Kočevskem Rogu, zdaj nezadržano na pohodu; da so naša dolgoletna prizadevanja pripeljala do uspeha in da se je sprožil plaz, ki bo v neki, ne tako daljni bodočnosti, zasul laž, ki zdaj preplavlja našo domovino.

„Tabor“ je postavil na pravični svetilnik plamenico idejnega poslanstva slovenskega domobranstva, da bodo ob njenem svitu videli jasno pot v bodočnost rodovi novih Slovencev. Bodite udeleženi pri gradnji te bodočnosti! Poravnajte naročnino, prispevajte v tiskovni sklad, pridobivajte nove naročnike in širite krog Taborovih bralcev! Predvsem pa: poiščite vse možnosti, da pride čim več „Tabora“ v domovino!

Soborec Janko Šterbenc – šestdesetletnik

„Prideš v nedeljo na asado,“ me je povabil, „kar tako mimogrede.“

„I, seveda, na asado pa že,“ sem poprijel. „Kaj pa bomo proslavljali?“

„Nič posebnega,“ je bil kratek Janko. „Bomo spet katero rekli.“ In je odšel.

No, pa mi je prišlo na uho: Šestdesetletnico bo obhajal Janko. Stari mladenič! Če bi se „ne izdal“, mu jih ne bi prisodil.

Njegov zdrav, mladeniški borbeni duh, kakor včasih doma, za tisto sveto, kar nam je bilo ukradeno; njegova odločnost in jasna beseda, kadar je treba reči to resnico!

Na Snečnem vrhu v sanjavi Beli krajini je bil 7. junija 1916 rojen naš slavljeneц Janko. Čeprav med brezami in dišečo vinsko trto, mu ni bilo življenje s cvetjem nastlano. Že v rani mladosti je bil vaje trdega dela.

Ko so se na Mavrlenu pojavili prvi moskovski plačanci, znani delmrzneži in vaški pretepači, ter oznanjali enakost, oblast ljudstva ter borbo proti „farjem“, Janku, poštenemu kmečkemu krščanskemu fantu to ni šlo v račun, ne po vesti, ne po pameti; zato jim ni bil ne le v napotje, temveč so na njegovo glavo razpisalo celo nagrado.

Ko so v Črnomlju ustanavljali Vaško stražo, je bil Janko med prvimi. Jasno je vedel, kje je njegovo mesto. Pozneje pa je bil domobranec v Velikih Laščah. Odlikoval se je v svoji hrabrosti in odločnosti. Nobena borba ni šla mimo njega. Za drzne, nevarne patrulje in udare je bil vedno prostovoljec.

Ob koncu vojne je bil 30. maja vrnjen iz Vetrinja skozi Podrošco v Kranj in št. Vid, kjer je bil deležen vseh udarcev, zasramovanj in brutalnosti divjih „osvoboditeljev“. Med prevozom v kočevsko morijo pa se mu je posrečilo potegniti se skozi okence tovarnega vagona in skočiti v temo že blizu Ribnice; ravno 7. junija, za rojstni dan. Nekaj časa se je skrival po gozdovih, nato pa je prišel v Italijo, v taborišče, od koder je emigriral v Argentino.

V novi domovini je nadaljeval borbo; ne sicer z orožjem, temveč z besedo in zgledom, z delom in prizadevanjem za slovensko skupnost — za naš dragi dom in rod. Tak je še danes naš Janko, delaven in neugnan, — borec za Boga — Narod — Domovino.

Čestitamo, Janko, in Bog te živi še in še!

Starešinstvo TABOR DSPB — Argentina

Lovro Tomaževič – 50-letnik

V srečanju z Abrahamom prihajajo naši najmlajši soborci in eden od teh je naš Lovro.

Rojen je bil 8. avgusta v Kamni gorici pri Radovljici. — Leta prve mladosti so mu potekala kot večini otrokom in pozneje mladeničem v lepi naravi in številni Tomaževičevi družini.

Ko je nemški škorenj pregazil Gorenjsko, se je Lovro zamislil — kaj in kam sedaj. Svetla gesla OF so ga kot zavednega slovenskega fanta premotila in je odšel v partizane, da se bori za svobodo svojega naroda. Brihten pobič pa je takoj uvidel, da se tam ne bore za svobodo ampak za interese komunizma. Takoj je sklenil, da pobegne od

partizanov, kar je tudi storil. Javil se je Nemcem, ki so ga zaprli in poslali za dva meseca v zapore v Begunje. Ko je bil zopet svoboden so začeli Nemci z mobilizacijo naših ljudi. Partizani so v mnogih slučajih pohiteli s svojo mobilizacijo in so tako tudi mobilizirali našega Lovra, a ker jim je prvič pobegnil, so ga za kazen poslali na Primorsko. — Zopet novo razočaranje — kaj sedaj? Ko je slišal, da se organizirajo domobranci, je zapustil rdeče gnezdo in se na cvetno soboto 1944 prijavil domobranski postojanki na Gorenjskem v Gorenji vasi nad Škofjo Loko, pozneje je bil v Žabnici in nazadnje v udarni četi v Škofji Loki. Tu je ostal vse do konca, prišel v Vetrinje, kjer ni odložil orožja — posrečilo se mu je ostati živ.

To bi bila na kratko opisana odiseja našega jubilanta. S svojimi je emigriral v Argentino in ima z bratom lepo samostojno podjetje.

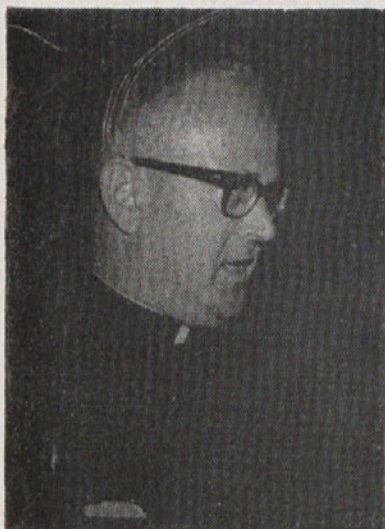
Lovro je eden od tistih, ki ni nikoli pozabil, da je bil domobranec, ve kje je njegovo mesto — je reden in delaven član ter odbornik društva Tabor a poleg tega je ustanovni član in odbornik Zavetišča. Vedno ga najdemo na naših prireditvah, pod noč pa se okrog njega navadno strne gruča fantov in mož in zapoje tako, kot včasih doma na vasi.

Tvoji soborci želimo, da tak, kakršnega te poznamo, ostaneš in da še v bodoče delaš v korist slovenskega človeka in spominu tvojih mučenih in pobitih soborcev.

Bog ti daj zdravja — mi pa ti kličemo: še na mnoga — mnoga leta!

Tvoji soborci

Č. g. France Gaber – srebrnomašnik

Junija letos je obhajal srebrno mašo č. g. France Gaber, duhovni vodja Tabora ZPB.

Jubilant je bil rojen v Papirnici pri Stari Loki ter je hodil v osnovno šolo v Škofjo Loko ter je nato nekaj časa delal na Dolenčevi žagi na Trati. Toda nadarjenega fanta je spoznal starološki kaplan Janez Veider, ki ga je priporočil škofu Rožmanu. Ta ga je poslal na salezijansko gimnazijo v Veržeju pri Ljutomeru. Šolanje je France Gaber zaključil v Ljubljani, kjer je ostal vsa vojna leta.

Leta 1945 je tudi on zapustil domovino ter preko Italije s slovenskimi bogoslovci odšel v Argentino. Po končani študijah je prišel v Združene

države, kjer ga je leta 1951 škof Rožman posvetil in je opravil novo mašo. Zdaj deluje kot župnik v Minnesoti.

G. France se je naši organizaciji priključil takoj po izvedeni reorganizaciji ter hodi z nami že vsa ta leta čez drn in strn, ne da bi se oziral na napade, ki letijo nanjo, pa tudi na njega samega. Bil nam je ves čas v močno moralno oporo, za kar mu bomo vselej hvaležni.

Ni nam mogoče, da bi se ga spomnili na posebni svečanosti, ker deluje kot župnik daleč na severu in prihaja med nas le ob vsakoletni proslavi Vetrinske tragedije; zato naj mu bodo te skromne vrstice dokaz naše hvaležnosti, spoštovanja in ljubezni. Bog Vas živi, g. France!

Visoko odlikovanje

Vinko Levstik, lastnik znanega hotela „Bled“ v Rimu, ki je član in odbornik združenih italijanskih hotelirjev je prejel na predlog ministra za turizem: za delo, priznanje in usluge od italijanske vlade odlikovanje viteškega reda.

Novi vitez italijanske republike Vinko Levstik je prav gotovo edini Slovenec s takim naslovom.

Našemu soborcu in prijatelju iskrene čestitke!

Z Marijo radosti, trpljenju in slavi

(Orlov vrh, Cleveland, Ohio, ZDA — 26. junija 1976)

Priletel sem na Orlov vrh iz „zlate“ Kalifornije, da vas, dragi rojaki, prisrčno pozdravim in vam iz srca čestitam k obhajanju tega spominskega dneva.

Na žalost vam nisem prinesel zlata iz dežele ob „zlatih vratih“. Ni mam časa, da bi z latvico in rešetom posedaval ob gorskih potokih in v pesku iskal zlatega prahu.

Pač pa sem s seboj prinesel toplo srce, ki mi v ognju ljubezni ogreva spomine na leta slovenskih junakov, slovenskih domobrancev, naših mučencev, ki so pred leti v vroči želji, da bi ohranili domovino Bogu, slovenski narod pa obvarovali pred sužnostjo mednarodnega brezbožnega komunizma, položili svoja mlada življenja — to strašno krvavo daritev — na oltar domovine.

Ne samo iz Kalifornije, iz vseh krajev te širne dežele pa tudi iz Kanade smo se sešli danes na Slovenski Pristavi, da v senci nove slike Marije Pomagaj z Brezij, z Marijo v naši sredi, počastimo padle slovenske junake in se z Njo in Njeno pomočjo zahvalimo Njenemu Sinu za vso radost, vse bridkosti in trpljenje, pa tudi za vso čast in slavo, ki so jo naši fantje in možje, pobožne slovenske matere in zala slovenska dekleta bili deležni v najslavnejši dobi slovenske zgodovine, v času krvave komunistične revolucije.

1. Radost

Radost in veselje sta lastnosti plemenite duše. Ta se zaveda svoje resnične lepote, svojih vrlin in dobrot, posebno še tistih, s katerimi jo je dobri Bog, naš nebeški Oče, obdaril.

Prva med temi darovi je resnica.

Čim bližje se dokopljemo do tega zlatega zaklada, čim bolj je resnica zasidrana v naših sreih, čim rajši hodimo pod njenim varstvom po poti življenja, čim hitreje se jo oprimemo v urah nevihte, in čim več žrtvujemo za resnico in njeno obrambo, tem večja radost, tem globlje veselje žari v naših dušah.

Resnica je bila tista nevidna sila, ki je v letih rdečega nasilja bučala po naši deželi in vpila našim vaščanom in tržanom: „Osvobodilna fronta je sleparija in podla laž!“

Resnica je klenkala v stolpu ljubljanske stolnice. Njen glas je odmeval po mestnih ulicah in kričal meščanom: „Osvobodilna fronta je ‘volk v ovčjem oblačilu’, je krinka v rokah komunistične partije!“

Od škofa dr. Gregorija Rožmana, preko njemu poslušnih in vdanih duhovnikov je glas resnice prinašal radost v srca slovenskih mož in fantov. Na široko so ji odprli ušesa. Z veseljem so jo vsadili v svoja mlada srca in se z mečem resnice v roki hrabro borili z „očetom laži“ in z njegovimi sleparijami.

Z veseljem so se odzvali klicu modernega slovenskega kneza Koclja, generala Rupnika, ko je laž hotela pokopati resnico v naši deželi. Z veseljem so pod njegovim vodstvom sekali po rdeči laži, rdečim sleparjem pa onemogočili sejati ljuljko med pšenico.

Nič ni čudnega torej, da so slovenski domobranci pod banderom resnice korakali od zmage do zmage in nosili bakle miru po naših vaseh, saj so nosili v srcih Kristusove besede: „Spoznali boste resnico in resnica vas bo osvobodila“ (Jan 8, 32).

Resnica prinaša mir. Resnica napolnjuje srca z radostjo. Resnica nam pomaga na poti k napredku in blagostanju. Resnica je vir ljubezni, veselja in radosti, dočim je laž okno vsem strahotam. Laž požiga. Laž ropa. Laž kolje in mori!

2. Trpljenje

Kristus, ki je rekel o sebi, da je resnica (cf. Jn 14, 6), nas je v dobi slovenskih tiranov neprestano opominjal na trpljenje, katerega so deležni vsi, ki jim je resnica „zvezda vodnica.“

„Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas“ (Jn 15, 20).

Sv. Pavel, ta zvesti Kristusov služabnik, nam je skoraj isto povedal. Kako mora torej biti Sv. Pavel presenečen nad obnašanjem nekaterih cerkvenih politikov, ki skušajo najti kompromis z rdečkarji! V potu in znoju se zdi, da iščejo pot do „boljših razmer“, do „mirnega sožitja“ med resnico in lažjo...

Tudi sv. Pavel je hodil po deželah Vzhodne Evrope pa ne z rdečimi rokavicami na rokah; pač pa s srcem polnim ljubezni do Resnice! Ne kot diplomat, pač pa kot Kristusov apostol je pisal Timoteju: „In vsi, kateri hočejo v Kristusu Jezusu pobožno živeti, bodo preganjani. Hudobni ljudje in sleparji pa bodo rastle v hudobiji, bodo varali in bodo varani“ (2 Tim 3, 12-13).

Kako smo ponosni, kako v dno duše veseli in hvaležni, da so bili slovenski domobranci v službi Resnice. In vsak, ki ljubi Resnico, hoče „v Kristusu Jezusu pobožno živeti.“ In ker so iz vsega srca sovražili zlo, laž in komunistično sleparijo, se je nad njimi izpolnila Pavlova napoved.

Niso bili samo premagani. Niso jih samo mučili, te nosilce Resnice. Laž in prevara sta z verolomstvom mednarodnih trgovcev pokosila slovenske vojake. Njihova izmučena telesa pa so rdeči sleparji zmetali v kraške jame širom slovenske zemlje!

„Hudobni ljudje in sleparji pa bodo rastle v hudobiji, bodo varali...“

Sleparij in hudobij še ni konec. Tudi naše trpljenje še ni končano! Kako strašno nas boli dejstvo, da smo Slovenci edini narod izza „železne zavese“, ki nimamo niti spominske plošče, kaj šele kapele, v Narodnem svetišču Brezmadežnega Spočetja v Washingtonu, D.C., ki bi svet seznanila s slovenskimi junaki in ljudem odkrila peklenski ogenj, ki so ga slovenski komunisti zažgali na slovenskih tleh. Nikjer v tem Narodnem svetišču ne najdemo imen slovenskih mučencev, imen slavnih slovenskih vodnikov iz časa rdeče revolucije.

In kdo je temu kriv?!

Krivi so tega tisti naši ljudje, ki so preprečili našo akcijo pred dva letoma. Čas je, da Slovenci po vsem svetu zvedo za to sramoto.

Hoteli smo postaviti skromen spomenik v Washingtonu v čast škofu dr. Gregoriju Rožmanu, dr. Marku Natlačenu, očetu slovenskega domobranstva generalu Leonu Rupniku, univ. prof. dr. Lambertu Ehrlichu in 30.000 slovenskim žrtvam, ki so jih komunisti mučili in nečloveško pomorili.

Plošča, v katero naj bi bila vklesana imena omenjenih slavnih mož, je bila v naprej plačana. Direktor Narodnega svetišča je predloženo besedilo sprejel, ga uradno odobril, pogodbo samo pa z navdušenem in z zahvalo podpisal.

Že so začeli pisati imena na ploščo; že smo se v duhu veselili dneva, ko bi vsemu svetu — morda pozno, pa ne prepozno — le predstavili slovenske junake in s proslavo obsodili krvnike slovenske tragedije, slovenskim mučencem pa javno dali priznanje za njihovo žrtev; saj je takojmenovana slovenska kapela v tem svetišču itak skrbno in načrtno zatajila pomorjene slovenske junake iz dobe komunistične revolucije!

Pa so se proti naši akciji dvignili ljudje iz vrst slovenskih beguncev in 17. februarja 1974 oddali poslanico rektorju Narodnega svetišča v Washingtonu. V njej se mu ti moške predstavijo kot osebe, ki naj bi bile „direktno in vplivno udeležene pri gradnji kapele v čast brezjanski Mariji v tem svetišču“. Zahtevali so, naj cerkvena oblast takoj prekine z delom na plošči. Zahtevo so podprli z jalovimi in piškavimi argumenti... češ da je spominska plošča političnega značaja... „da ne smemo škofa Rožmana spravljati na isto črto s pokojnim generalom Rupnikom, ki nam je bil med vojsko potreben in se je žrtvoval kot grešni kozel za vse nas,“ kot je pisal eden podpisnikov svojemu prijatelju 3. aprila 1974. V istem pismu pa človek, ki je nekdaj nosil domobransko uniformo, še pristavi, da bo plošča „opozorila titovce, ki bi jim prav prišla za blatenje škofa Rožmana...“ Rektorja svetišča pa so obstrašili s trditvijo, da bi v slučaju odkritja te plošče „slovenska Cerkev v domovini trpela val novega preganjanja...“

Rektor Narodnega svetišča je argumente v spomenici vzel resno. Uklonil se je zahtevam podpisnikov, prelomil uradno podpisano in sprejeto pogodbo in dal delo za ploščo takoj ustaviti.

Ko smo rektorju oporekali njegovo ravnanje in od njega zahtevali, da se delo za ploščo nadaljuje in dovrši, nam je gospod zabrusil v obraz,

da je naša akcija političnega značaja, ki bo njemu in Cerkvi princsla hude neprijetnosti...

Kaj je sv. Pavel pisal Timoteju?

„Hudobni ljudje in sleparji pa bodo rastli v hudobiji, bodo varali in bodo varani.“

3. Slava

Na mizo našega veselja in radosti je bil postavljen kelih trpljenja. Mnogi smo ga izpili do dna! Vemo pa in smo prepričani: Gospod in Njegova brezmadežna Mati sta temu priči, da se slejkoprej tudi bridkost in trpljenje prelijeta v slavo.

Nikdar v zgodovini ni bila naša domovina slavnjša, kot prav v času komunistične sleparije in prevare. Malo je narodov na svetu, ki bi jih mogli primerjati s slovenskim narodom. Malo dežel, katere je Bog tako počastil, kot je počastil Slovenijo!

Komunizem je prišel, neusmiljeno požigal in moral ter še mori naš narod. Bo pa nastopil čas, ko bodo o tej rdeči kugi govorili vaši potomci, kot mi govorimo o črni knjigi in o časih turških janičarjev.

Prepričan sem, da bo Bog, ta „Ljubitelj življenja“ (Modrosti, 12, 36), ki je v svoji Previdnosti dopustil očiščenje slovenskega naroda, po priprošnjah slovenskih mučencev naš narod ohranil v slavi in časti.

Narod, ki je dal toliko mučencev za obrambo Resnice in svobode domovine, ne more umreti!

Narod, kateremu je božja Mati kraljica in vodnica, ne more umreti!

Narod, čigar sinovi so Marijo vedno častili, prepevali Marijine pesmi v zaporih in z rožnimi venci v rokah korakali na kraje molitve, ne more umreti!

Narod, katerega vojaki so opravljali pobožnost prvih sobot, ne more umreti!

Milan Zajec, preživela priča moritve v Kočevskem Rogu mi je pisal, da je bil on ravno na prvo soboto v juniju 1945 vržen v jamo „in predno so nas začeli streljati, nas je domobranec Tone Hočevvar, doma iz Ambrusa, opomnil, da nas bo danes Marija sama obhajala. Večina domobrancev je opravljala pobožnost prvih sobot in veliko jih je ta dan, prvo soboto v juniju, Marija sprejela v svoje naročje. Odšli so v nebesa, kjer ni več trpljenja!“

Narod, ki je rodil tako verne junake, take velikane, ne more umreti!

Bodočnost našega naroda, to trdno verujem, bo bodočnost slave in časti. Zahvala za to gre Mariji in Njenim mučenim častivcem. Marija Pomagaj z Brezij, naša slovenska Kraljica, bo v slavi zopet kraljevala slovenskemu narodu!

Naj bo ta slika v čast brezjanske Matere božje, slika, ki jo danes

blagoslovljamo, vsem nam in vsem Slovencem v Ameriki in po vsem svetu znamenje poročstva končne zmage Marijine in našega naroda nad tiranijo rdeče kače.

Z Marijo smo se radovali Resnice, Njo smo posnemali v urah zapuščenosti, trpljenja in bridkosti. Po Marijinih prošnjah in pod Njenim varstvom bomo deležni končne zmage in z njo slave in časti. Amen.

J. Sladič

Zadnji pohodi 35. čete

(Konec)

V ponedeljek 21. maja 1945 so bili formirani štirje polnoštevilni polki slovenske narodne vojske v Vetrinju. Poveljstvo je izdalo nalog, da vsaka četa naredi v treh izvodih spisek moštva. En izvod tega seznama je bil v posebnem zaboju izročen komori.

V četrtek 24. maja 1945 se je začelo vračanje iz Vetrinja in prvi transport je bila komora z 20 vozovi in 40 možmi, brez častnika in s celotnim spiskom naše vojske. Tako je prišel ta celotni seznam partizanom v roke. Po ustroju vojske ne spadajo seznam v komore, pač pa v štab (načelnik štaba ali njegov pomočnik).

Prav tako bi moral biti prvi transport štab, da ve, kam se premika celotna vojska — kakor je bil prihod na Koroško —, da uredi in pripravi novo taborišče in prehrano.

Naslednji transporti vračanja so bili: 27. maja, 28. maja, 29. maja in 30. maja.

Med tem časom so se vračali nazaj nekateri rešenci z morišč ali transporta v Jugoslavijo. Nobenemu od teh poveljstvo ni verjelo, kaj se dogaja, in so zahtevali od njih, da izjavo o vračanju v Jugoslavijo dajo pred Angleži. Zaradi strahu je vsak to seveda odklonil.

Šele v sredo 30. maja ob 9. uri zvečer je podpolkovnik Emil Cof povedal vsem častnikom svojega polka za usodo transportov od 24. do 30. maja, da jih vračajo komunistom v Jugoslavijo.

Naslednji dan 31. maja bi moral oditi zadnji transport. Psihoza med borci je bila obupna, ko so zvedeli za usodo svojih soborcev in so se iz obupa in razočaranja kljub temu nekateri vračali v gotovo smrt.

In kakšna je bila usoda 35. čete novomeškega udarnega bataljona? Moštvo so v glavnem sestavljali kmečki fantje, prvoborci iz legije, vaških straž in prekaljeni v številnih borbah. Vsi so vedeli, kaj jih čaka. Z 12 soborci sem čakal v bližnjem gozdu vso noč ostale in tudi poslal kurirje, da se

nam pridružijo in tako rešijo vračanja. Da ni bilo nobenega, ki bi se pridružil, je pripomogel četni narednik Jože Lapajna, ki je prišel na Koroško s Stamenkovičevo skupino. Omenjeni narednik je imel zveze s partizani še popreje in sedaj in je bil zaradi tega poslan v četo, kar sem zvedel po 30 letih. On je prepričal borce 35. čete že v Vetrinju, da ni bil poslan noben transport nazaj in da so v odločilnem trenutku zapustili četo častniki in da jih bo on vodil v Italijo; a v resnici jih je peljal v gotovo smrt.

Ukaz za likvidacijo narodne vojske je dal Tito, ker je vedel, kaj se bo zgodilo s koroškimi vrnjenci, ko je z balkona ljubljanske univerze javno govoril 27. maja 1945 in rekel: „Ta peščica slovenskih beguncev ne bo nikdar več videla naših čudovitih planin, naših cvetočih polj... če se pa bo vendar zgodilo, bo to trajalo zelo kratek čas.“

Ko opisujem to zgodbo, jo zalivam s solzami. Pred očmi so mi prijatelji, brat, soborci, trpini, mučenci in vsa na križ pribita generacija. Skozi solze vidim nepregledna pokopališča, požgane vasi, porušene ideale in sramotno izdajo naših zaveznikov.

Vsi, ki verujemo v Boga in njegovo pravico, verujemo tudi v vstajenje naše zasužnjene domovine. Z nadčloveškimi podvigi in trpljenjem bodo izšli plemeniti ljudje. Tam, kjer so padli naši bratje, se bo rodila nova generacija z novo idejo. Vse diktature same sebi kopljejo grob, kjer z umori prebujajo zavest ljudstva in ga sami proti sebi združujejo v zapadni svet. Dan obračuna mora priti. Pred nami je zadnja bitka, ki jo svobodni svet ne more in ne bo izgubil.

NAŠI MRTVI

Ivanki Loboda, v večnost – pozdrav!

„Mogla umreti ni stara Sibila da so prinesli ji z doma prsti...“, na te Prešernove stihe sem se spomnil, ko smo pokopavali pokojno Ivanko in je duhovnik, č. g. Matija Borštnar, med molitvami za rajne, stresel prgišče slovenske zemlje v nov begunski grob. Rad bi molil, z vso dušo in srcem bi rad molil, a nisem mogel. Začutil sem vso bolečino našega rodu, kajti v grob smo polagali novo žrtev naše poštenosti, nov dokaz silne slovenske žalost, povzročene po komunizmu. Pokopavali smo del naše slovenske skupnosti, ki mora trpeti in umirati na tujem samo zato, ker hoče nenehno in do konca ohranjati krščanske in slovenske vrednote. Ob tem novem grobu sem se vpraševal: kaj je zagrešila ta poštena in utrujena starka, da mora biti njen

grob dvanajst tisoč kilometrov od domovine, ko je vendar ves čas po svoji Sloveniji hrepenela in je svojo rodno zemljo ljubila z vso poštenostjo srca? In tako grozotno krivičen, tako obupno nerazumljiv se mi je zazdel odgovor Antikristovih sinov dvajsetega stoletja: bili so izdajalci in zločinci! Odgovor komunizma, ki je izdal našo kri, pobil našo mladost in prodal naš narod. Na stotine naših ljudi umira po tujih zemljah: naše poštene in kremente žene, ki so ljubile svoj narod z resnico rožnega venca; naši upognjeni in zdelani starčki, ki niso nikoli nosili orožja. In — to so izdajalci?

Ivanka Loboda je umrla; samo nekaj dni pred svojih 75. rojstnim dnem. Rodila se je 7. junija 1901 v vasi Podgora, blizu Dola pri Ljubljani. Umrla je 3. junija 1976 v kraju Munro, okolica Vel. Buenos Airesa. A umrla je kot junakinja. Junakinja vdanosti in zvestobe krščanstvu in slovenstvu. Tako, kot so umirali naši domobranci, je umrla tudi ona: z rožnim vencem in s pesmijo. Tik pred smrtjo je z vso vero in prisebnostjo molila vse dele rožnega venca, nato pa je pela Marijine pesmi in z mirom duše, s sproščenostjo srca pričakala svoje zadnje romanje v večnost. Ob prehodu iz življenja v smrt je zagledala neustrašene dolske fante, med njimi svojega brata Jožeta, ki so ga komunisti leta 1943 nečloveško mučili in pobili. Nov rod dolskih fantov je stal ob njej: njeni nečaki. Ivanka jih je gledala, se jim smehljala in se poslavljalala; od vseh, od vsakega, za vedno... z rožnim vencem in z Marijino pesmijo.

„Glejte, tako umira pravični...”

Iz domovine je prišla žalostna vest, da je v visoki starosti umrl oče našega soborca in soustanovitelja, Ivana Hočevarja iz Clevelanda v državi Ohio, ZDA. Naj bo plemenitemu slovenskemu možu lahko domača zemljica, Ivanu in njegovim pa naše iskreno sožalje.

Dne 13. julija 1976 je umrla v starosti 78 let v Novem mestu gospa *Hrovat*, mati našega soborca in prijatelja *Hrovata Franceta*.

Soborec Hrovat je doma iz Cerkelj na Dolenjskem, živi s svojo družino v Vel. Buenos Airesu in je sedaj predsednik Kreditne Zadruga "Sloge".

Njemu, njegovi družini in ostalemu sorodstvu izrekamo globoko sožalje.

Nikdar in nikjer ne pozabimo, da je pravi duh domobranstva po vetrinjski žaloigri stopil na svetilnik, od koder sveti vsemu človeštvu v zmedo pojmov k odrešenju in svobodi za Boga — Narod — Domovino!

Termiti svobode! Ne mirujte noč in dan! Naprej! Na delo! Vsak trenutek! Povsod! Na delo, termiti svobode, dokler se krvavo nasilje prevare in laži ne zruši! Plačilo bo svoboda za Boga — Narod — Domovino.

Partija v Sloveniji deli svobodo na več načinov

Še posebno za tiste, ki se zanimajo za pobratenje in kulturno izmenjavo s komunistično Ljubljano, je zelo poučen naslednji članek, ki je bil natisnjen v Dolenjskem listu dne 4. decembra lanskega leta na strani 17 in pod zaglavjem „Iz kraja v kraj“. List izhaja tedensko v Novem mestu. Stavetek ne potrebuje komentarja! Tako stoji zapisano:

DRAGA POZABLJIVOST. — Za letošnji dan borca so v Selih, Šumberku, kar pozabili izobesiti zastave, vsa stvar pa se sedaj gospodarjem hudo opleta. Miličnik je namreč nekatere grešnike popisal, sodnik za prekrške pa je štirim prisodil globo 150 dinarjev. Tisti, ki bi jo morali plačati, kažejo sedaj s prstom na tiste, ki so jo odnesli le z opomini, najbolj pa jih jezi, ker miličnik menda ni videl vseh, ki niso imeli zastav. Vsekakor jih poslej ob svečanih prilikah ne bodo pozabili izobesiti ne eni ne drugi...

Istotam stoji zapisano:

Na predvečer metliškega občinskega praznika so se v domu Partizana na Pungartu predstavili redkim ljubiteljem lepega petja člani novomeškega pevskega zbora „Dušan Jereb“. Škoda, ker so Novomeščani peli na slavnostni akademiji — posvečena je bila metliškemu občinskemu prazniku in dnevu republike — pred maloštevilnim občinstvom. Organizatorji pevskega koncerta in pevci so pogrešali med poslušalci predstavnike krajevnih skupnosti, delavce, v dvorani pa je bilo vsega deset mladincev, da o učenkah poklicne šole in osnovnošolcih sploh ne govorimo... To pa postane še manj razumljivo, če upoštevamo dejstvo, da metličani zadnje čase vseprek pretresajo kulturno mrtvilo, češ da so oni ljubitelji omike na provinci odrezani od vsake količjak dobre kulturne prireditve...

Mi bi k temu pripomnili: Mogoče pa si metličani le želijo omike in kulture, pa jim komunistična očitno ni prijetna...

Ne pozabite, da vaš „Tabor“ nima za seboj političnih organizacij, ki bi plačevali njegove dolgove! — Svoj „Tabor“ vzdržujete samo vi, njegovi zvesti bralci. Poravnajte zaostalo naročnino pri zastopniku, ki vam ga daje! Samo tako boste lahko prejeli ta naš edini zares demokratični glasnik v zdomstvu še naprej. Zvestoba za zvestobo!

Rešitev iz neubežne smrti

Izpoved rešenca Jaroša Dragovića, ki je bila objavljena v Glasniku srbskega zgodovinskega in kulturnega društva „Njogoš“ v Združenih državah, št. 24 (str. 65—68). Poslovenil Jože Sladič.

Na avstrijski meji smo zagledali pred seboj nam nepoznano vojsko. Mislili smo, da so to zavezniki. Odšli so do njih naši odposlanci, da z njimi uredijo naš nadaljni pohod. Našim odposlancem so ti povedali, da je konec vojne in tudi sovraštva in da se lahko vsak vrne na svoj dom; še celo dali so jim pismena dovoljenja za svobodno potovanje domov.

Ko smo zvedeli za njih izjave, nismo vedeli, če so resnične, ali je to njihova past. Tako je postal cilj našega potovanja kočljiv. En odred našega polka z Ivanom Jelačićem z okrog 100 možmi je šel čez gozd, da se prebije preko meje, a ostali del 800 mož se je odločil, da gre v smeri Kamnika. V tej skupini sem bil tudi jaz. Med potjo smo že zvedeli, da je skupina Jelačića prekoračila mejo, kjer so jih Angleži razorožili in jih dali pod stražo titovcev. Kake 8 km pred Kamnikom smo bili obkoljeni od komunistov tretje divizije, katere poveljnik je bil študent Sava Burić, poznejši komunistični general. Odložiti smo morali svoje orožje in so nas vodili do gozda v bližini Kamnika, kjer smo ostali tri dni. Tu so napravili spiske naših imen. Ko je bil ta končan, so odbrali 72 naših mož, jih zvezali in odvedli ter ne daleč od nas vse postrelili. Iz te skupine sta se rešila dva; in sicer učitelj V. Zečević in M. Rodović.

Kar nas je ostalo, so nas odpeljali v Kamnik v taborišče, ki je bilo ograjeno z bodečo žico in zastraženo s tanki in strojnici. Tretji dan so iz naše skupine izbrali 300 fantov, ki še niso izpolnili 20 let, in jih vse uvrstili v njihovo vojsko.

Ponoči smo se odločili za beg. Dogovorili smo se, da bomo drugi dan točno ob 10. uri dopoldne navalili v velikih skupinah na oba izhoda. Ta naš načrt je nekdo izdal. Točno 15 minut pred 10. uro se zasliši nad našimi glavami plotonski ogenj in nas odvedejo v nekako garažo. Nad nas plane 16 komunistov z brzostrelkami, katerih poveljnik je bil Slovenec. Ta oficir nam reče: „Jaz sem, bratje Srbi, Slovenec in čutim dolžnost, da vam povem resnico: Vi ste obsojeni na smrt.“ V tem trenutku se zasliši streljanje pri kantini. Tam so našli skritega D. Tomaševića in ga takoj ustrelili. Bil je kmet, star 30 let, in so ga morali trije njegovi sorodniki na istem mestu zakopati.

Dne 22. maja 1945 so okrog druge ure popoldne odbrali iz naše skupine 150 mož in jih naložili na kamione. Takoj, ko so kamioni odpeljali

in bili že izven taborišča, so vsi iz kamiona poskakali in zbežali v bližnji gozd. Stražarjev-komunistov je bilo malo in so zaradi svoje osebne varnosti začeli kričati: „Podpisana je amnestija za vse vas, zato ne izgublajte ne-premišljeno svojih glav!“ Vsi so se prevarani vrnili na kamione in bili odpeljani nazaj v taborišče, ki je bilo sedaj na vhodu zelo močno zastraženo. To noč sem govoril s svojim sorodnikom, duhovnikom M. Dragovićem, in mu predlagal, da pobegnemo. On mi pove, da je nad vsem razočaran in da sedaj mirno čaka na smrt. V tej noči sta pobegnila dva: J. Mitrović in R. Božović.

Dne 23. maja 1945 so ob 10. uri dopoldne naložili na tri kamione 150 mož iz naše skupine in jih odpeljali 20 km severno proti Grintovcu, kjer so jih postrelili. Okrog poldne so se vrnili in odpeljali drugih 150 na isto morišče. Ob drugi uri popoldne so ponovno prišli po tretjo skupino, v kateri sem bil tudi jaz. Odpeljali so nas med dve baraki, kjer smo morali stati po dva in dva s hrbtom skupaj. Oficir Slovenec ukaže, da se slečemo in da ostanemo le v spodnjem perilu, in nas opozori s smrtno grožnjo, če pri katerem kaj najdejo. Nato so nam zvezali roke na hrbtu po dva skupaj in prav tako so po dvema skupaj zvezali noge tako močno, da so nam odreeneli prsti.

Take so nas naložili na kamione. Jaz sem bil na tretjem. Pri šoferju je bil komunist s težko palico, s katero je tolkel na vse strani po naših glavah, iz katerih je tekla kri. Ker smo bili mi močno povezani, je bil to edini stražar — seveda z brzostrelko. Ustavili smo se med dvema hriboma blizu prepada, pod katerim je bil potok. Okrog nas so bili morilci, oboroženi z brzostrelkami.

Iz prednjega kamiona že vodijo ljudi. V tem trenutku skčči fant iz našega kamiona in ko dva krvnika streljata za njim, skoči drugi fant v drugo stran. V tej zmedii in streljanju nas skoči osem in se poženemo v hrib. Celi rafali so nas spremljali. Strel mi je prebil desno bedro noge. Gozd me je prikril. Bežim cik-cak, da sem prišel do stene, ki me je sprejela v svoje varstvo vse do vrha hriba. Ko pridem do vrha, so mi odpovedale vse sile in sem padel v napol zavesti na tla. Ko pridem k zavesti, sem čutil, da mi je desna noga otrpnila, a kost k sreči ni bila poškodovana. Krvav sem bil po vsem telesu. Okrog 4. ure popoldne sem s pomočjo dveh palic nadaljeval pot k svobodi. Po hribih so se razlegali plotonski strelji iz morišča mojih sotrpinov. Nikjer ni nobene ceste ali steze, edino „cesta“, ki vodi do smrti ali rešitve.

V noči 23.—24. maja pridem do roba ceste, po kateri so nas peljali na morišče. Bos in opirajoč se na obe palici grem proti Kamniku. Med potjo sem našel levi čevlji in sem ga obul na levo, zdravo nogo. Ko se je zdanilo, sem v osamljeni hiši našel dva koščka kruha. Prišel sem do mosta, pod katerim je tekla večja reka. Tu sem našel cunje, v katere sem ovil ranjeno nogo. Pri neki poti pridem do vrha hriba, kjer je cesta končala. Tu je bila cerkev. Cerkovnik me je dobro sprejel. Ker ni imel kruha, mi je

postregel z mlekom in sirom. Ko mu povem svojo tragedijo, me je skril za tri dni na podstrežje in me prosil, naj nato zaradi stalnih preiskav nadaljujem pot preko meje v Avstrijo. Pokazal mi je pot čez hribe, dal nekaj hrane, šest krompirjev, staro obleko in čevlje. Za to pot, 15 km do Železne kaplje, sem potreboval šest dni. Ta isti dobrotnik je na isti način in po isti poti rešil V. Čepovića.

Dne 2. junija 1945 me je v Železni kaplji sprejel v svoj topli dom Slovenec, ki mi je en teden zdravil zapuščeno ranjeno nogo in me obenem varoval pred Angleži-„Zavezniki“, ki so po cestah in gozdovih lovili nesrečnike, ki so pobegnili iz morišč, in jih ponovno vračali v Titovo klavnico. Lepo sem se zahvalil dobrotniku Slovincu in se podal proti severu Avstrije.

Na poti sem srečal dva naša nesrečneža zavita v vreče in z ovitimi ranjenimi nogami. Bila sta D. Nikšić in R. Kovač. Vsi trije smo skupno prišli do mosta, kjer je stal angleški stražar. Dal nam je znak, da mu sledimo v neki hlev, kjer je bilo že šest Hrvatov. Prinesel nam je konzerve in prepečenec. Tu smo prespali. Drugi dan so nas naložili na kamion in odpeljali v taborišče Sv. Vid ob Glini. Tu smo našli veliko naših ljudi. Tu sem našel tudi Vuka Čepovića. Bil je že skrajni čas, da grem v bolnišnico, kjer sem ostal šest tednov v vednem strahu, ker so vedno hodili med nas komunistični vohuni in nas nagovarjali za vrnitev v Jugoslavijo.

Ko so mi pozdravili nogo, sem se vrnil v taborišče, kjer sem ostal do oktobra 1945. Nekega dne so nam ukazali, da se pripravimo za pot v Jugoslavijo. Takoj smo se pripravili za beg. K sreči se opolnoči pripelje angleški vojak na motornem kolesu s sporočilom, da so vsi transporti v Jugoslavijo prekinjeni, ker je njihovo prijateljstvo z njimi končano.

Do svobode smo prišli nagi, lačni, bosí; a smo v toplem objemu ponovno prišli do življenja in se uvrstili v vrste junakov, ki iz tujine nadaljujemo borbo za osvoboditev domovine izpod komunizma.

ZAVETIŠČNE NOVICE

Odbor zavetišča je izvedel srečolov, katerega glavni dobiček je bila podarjena slika akademske slikarke gospe Bare Remec. Drugi dobiček je bil „lesorez“, dar našega priznanega umetnika Jožeta Žerovnika. Zaradi letnih počitnic se je prodaja srečk zavlekla ter le delno prodala, a se je kljub temu dobilo 46.200 pesov. Tablice je brezplačno naredila tiskarna Čeč. Žrebanje je bilo po državni loteriji zadnjega tedna meseca marca (26. 3. 1976). Glavni dobiček je zadela številka 572. Drugi dobiček, „lesorez“, ni bil izžreban in se je ta dar uporabil za srečolov pri večerji 29. maja v Slomškovem domu, za kar se je prejelo še 10.000 novih pesov.

Letošnjo prijateljsko večerjo v korist zavetišča je zavetiščni odbor pri-

redil 29. maja 1976 v „Slomškovem domu“ v Ramos Mejía. Uspeh je bil izredno dober v vseh ozirih. Napolnila se je dvorana (spodnji in zgornji prostori) in se je prodalo 146 kart. Večerja je bila zelo okusno pripravljena, kar gre zahvala gospej Šurman Veri in gospe, ki so ji pomagale. Postrežba mladih deklet in fantov je bila odlična pod vodstvom g. Miklavca. Za dobro razpoloženja je poskrbel orkester „Duc in Altum“, ki je neumorno igral za stare in mlade in je poleg tega poklonil svoj zaslužek zavetišču. Mnogi od prisotnih so izrazili željo, da bi se še večkrat pripravile take prijateljske večerje v korist zavetišča. Umestno je, da se zahvalimo odboru Slomškovega doma za prostore, ki so nam jih dali na razpolago.

Meseca julija bo letni občni zbor zavetišča, na katerem se bo obravnavala letna bilanca, ki se je zaključila z 29. februarjem 1976, poleg tega bo izpopolnitev zavetiščnega odbora, predlogi, sklepi in drugo.

Vršijo se že priprave za prvo obletnico „Blagoslovitve Zavetišča dr. Gregorija Rožmana,“ ki bo v zavetišču s celodnevним programom, kar je predvideno za konec avgusta.

To bi bile najvažnejše zavetiščne novice. Zelo se dela na tem, da bi kmalu začelo delovati zavetišče z vso oskrbo — je to želja odbora in onih, ki bi radi prišli pod to streho.

„Bog daj, da bi se ta želja kmalu uresničila.“

ZA BELEŽNICO

Za kaline

Po dve leti trajajočem temeljitem pripravljanju, ki pa so ga pred naivnim svobodnim svetom uspeli prikazati kot rahljanje povodcev, s katerimi Sovjetska zveza preko „odjug“, „popuščanja“, „nacionalnih komunizmov“ itd. uravnava taktiziranje svetovnega komunizma h končnemu cilju svetovne revolucije so komunistični poglavarji takoimenovanega „evropskega komunizma“ v režiji Brežnjeva, in tokrat z že kar odkrito glavno vlogo legendarnega krvnika Tita, koncem junija 1976 za dva dni zopet stopili na skupno javno pozornico v rdečem vzhodnem Berlinu.

Po tako temeljitem pripravljanju za kulisami je bilo dva dni kajpak kar zadosti, da je vsakteri izmed njih nehibno oddrdral svojo odrejeno vlogo. Ko so za konec še v mehkem akordu odmrmljali blagovzonečo lirično simfonijo o tem, kako se je Moskva „odrekla“ svoji vlogi rdeče Meke in dopustila, da vsaka komunistična partija na svoj način zasleduje vsem skupen cilj (to pa; seveda!!!) svetovne komunistične revolucije, so se kalini na svobodnem Zahodu kar razjokali od ginjenosti in rotacijski stroji rdeči za-

roti prodanega svobodnega tiska so malodane skurili osi, da bi komodno javno mnenje zazibali v še bolj globok spanec... —

Kar je pri vsem tem melodramatskem teatru najbolj tragično, je to, da igralci evropskega komunizma na pozornici vzhodnega Berlina niso predstavili nič izvirnega, nič novega! Že 1943. leta je tudi očka Stalin kar na lepem razpusil Kominetrno, da je tako s pomočjo takratnih kalinov Roosevelta in Churchilla preko Teherana in Jalte leta 1945 na račun milijonov svobodnih ljudstev Evrope prišel do samih vrat Trsta...

Do kod bo spričo današnjega svetovnega stanja prišel mednarodni komunizem tokrat, če se sodobni kalini zares niso ničesar naučili od svojih prednikov tragičnega spomina?! — —

IZ PISEM

München, 1. junija 1976

Dragi!

Potrujem prejem Vaših knjig, ki so prispele v redu. Zelo sem bil vesel teh res lepo vezanih letnikov „Tabora.“ Hvala tudi za poslano pla keto in pa za angleški tekst o Vetrinju pod imenom „White paper.“ Jaz sodim, da je ta označba le preveč pohlevna, kajti pri toliko pomorjenih ne moremo govoriti več o „belem“, temveč „krvavem papirju.“ Kako bo s kongresov veteranov še nič ne vem. Pred nekaj dnevi je bil v Bonnu Stane Dolanc, zvezni tajnik CK KPJ. Zelo je pritiskal na nemško rdečkarško vlado, naj vendar prepove vsako udejstvovanje protikomunističnih emigrantov. Kot so poročali tukajšnji časopisi, je našel pri rdečih tovariših v Bonnu odprta ušesa za to. Slišal sem celo, da utegne biti kongres veteranov zaradi intervencije komunističnih držav odpovedan. Bom že še poročal, če bo kaj posebnega. Še enkrat, iskrena hvala za vse poslano.

Vas prisrčno pozdravlja

E. P.

Córdoba, 28. junija 1976

Dragi!

Kot prilogo Vam pošiljam „Baklado“, ki upam, da Vam bo ugajala, kakor tudi drugim bralcem Tabora. Dogodki hite v smeri svetovne katastrofe. Njen ogenj gori že davno in vsak dan se vse bolj širi to silno goreče morje. Tudi mi tukaj že dihamo neznosno strupeno vzdušje njegovega dima, prav sličnega onemu, ki pustoši za železno zaveso. Ne delajmo si utvar! Besede veljajo le kot prevara, kot uspalno sredstvo, medtem ko resničnost jasno kaže, da nas je že zajela lava in njeni gospodarji, demoni iz podzemlja.

Zato je potrebno, da smo pripravljeni na vrhunski obred vsaj zdaj, nekaj trenutkov preden zazvoni polnoč. Za nami naj ostane svetla sled, potomcem v uteho, okrepitev in spodbudo. To je osnovna misel „Baklade.“

Prejmite Vi, kakor tudi vsi soborci, prav iskrene pozdrave.

Vaš

R. š.

MNENJA IN VRENJA

Vojko Arko: Ljubezen po pismih

Založilo Slovensko planinsko društvo v Argentini; opremo in risbe je napravila Bara Remec; tiskala je „Editorial Baraga S.R.L.“, Buenos Aires 1975; str. 64.

Dr. Vojko Arko je eden izmed pionirjev slovenskega gornišstva v Argentini. Zaradi tega ni slučaj, da je po svojih prevladujočih intelektualnih danostih med „šumskimi brati“, pa ob spremljavi ne ravno skromnega, v prijeten kramljavači slog ovitega pripovedniškega daru postal tudi glasnik in kronist bratovščine, ki je na gorniško plezalno vrv navezано slovensko ime v svetu zabijala v visoke skalnate vršace od Andov do Himalaje.

Njegovi svojstveni popisi gorniških podvigov naših ljudi v južnoameriškem gorskem svetu so predstavljali že lepo vrsto let po naših periodičnih publikacijah v zdomstvu raztresene drobne bisere, dokler ni preko izletov v severnoameriške in švicarske planinske revije lanskega leta pri Mohorjevi družbi v Celovcu obelodanil svojih „Zgodb z Nahuel Huapija.“

Prometna nesreča, ki ga je ločila od objezerskih šum in špikov argentinskega juga, pa ima „zaslugo“, da nam je v pričujoči knjižici odkril devet „ljubezenskih pism“ domotožnih reminiscenc na gore, o katerih sam izpoveduje: „Zdi se mi, da je moj odnos do tega ‘mojega’ gorskega sveta podoben tistemu, ki je vezal moje kmečke prednike na njihovo zemljo v ribniški dolini in ribniških gozdovih.“

Na takšnem prvinskem odnosu do literarnega predmeta je torej osnovana Arkova „Ljubezen po pismih“. Če povemo še, da skozi ta ljubezenska pisma veje svežina pristne ribniške šegavosti piščevih prednikov, nimamo ničesar več dodati. Kdor ta Arkov svet pozna, ga bo v knjižici podoživljal v pomlajujoči ljubezni nikdar zadosti utešenega zaljubljenca; kdor ga pa še ni imel sreče spoznati, bo v Arkovi navezavi doživel osvežujoči vzpon ne samo v očarljivo okolje andskega sveta, ampak včasih tudi že resnično prepotreben oddih v vzdušju sodobne literarne tematike.

Knjižica, ki je slovenskim gornikom v Argentini lahko v resnično za-
doščenje, je z odgovornimi obrobni risbami harmonično opremila akadem-
ska slikarica — sama navdušena gornica — Bara Remec. Tudi vrsta odlič-
nih celostranskih reprodukcij umetniških fotografij iz sveta, ki mu je Ar-
kova ljubezen po pismih namenjena, je dragocena zbirka zase. Tako knjižica
ne samo po blagodejni vsebini, temveč tudi po svoji opremi zasluži, da ji
odmerimo častno mesto na knjižni polici.

Pika

DAROVALI SO

V času od 15. 5. 76 do 30. 6. 76

Za zavetišče:

Križ Milan	130
Blejec Ema	440
Širca Edvard	1.940
Dr. Hanželič Rudolf	940
Č. g. Škerbec Jože	280
Č. g. Skvarča Stanko	140
Amon Janez	60
Peternel Jože	240
Hronsky Cilka	440
Peternel Jožica	300
Golob Franc	440
Marinič Jože	1.940
Šabič Ana Marija	2.500
Vester Franc	940
Malovrh Franc	1.900
N. N.	6
Skvarča Marko	40
Tomaževič Lovro	40
Tomaževič Franc	40
Triller Franc	240
Filipič Marjan	500
Zakrajšek Jože	40
Novak Anton	40
Pustovrh Janez	40
Kržišnik Jože	40
Janežič Janez	540
"Sloga", Kreditna Zadruga	

(dar ob zaključku bilance za l. 1975)	5.000
Dr. Zajec Marjan	1.000
N. N., Quilmes	100
Tomšič Branko	500
Potočar Martin	500
Šemrov Anica	200
Amon Janez	800
Tomaževič Anton	40
Rus Srečko	1.000
Starič Ivan	380
Makovec Ivan	440
Jurše Polde	250
Bodnar Anton	40
"Rifa" (26. 3. 76 slika akad. slik. ge. B. Remec)	46.200
Duc in Altum (orkester daro- val ob priliki prijateljske ve- čerje 29. 5. 76	10.000
Konzoreij Vestnika (ob sreča- nju s pisat. K. Mauserjem) ..	700
Liga žena-mati, San Martín (zbirka na spom. proslavi) ..	225
Kosilo v zavetišču 11. 4. 76 ..	417
Lavrič Lojze	40
Erjavec Ida	940
Homove Franc	500
Cof Emil	300
Čeč (tisk. delo)	1.860

	(v dol.)
Mejač Franjo	50
Beznik Jakob in Martina	50
Mauser Karel	20
Mauser Otmar	20
Krajnik Pavle	20
Petrič Lojze	5
V spomin na pok. <i>moža-očeta</i> :	
Bružina Bujas	500
V spom. na pok. <i>Ivan Koprivnikarja</i>	
Vester Franc	500
V spomin na pok. <i>Franček Mikuža</i> :	
Burja Jože	100
Rupnik Zinka	500
Blejec Ema	300
Vrhove Jernej	500
Tomaževič Lovro	100
Mikuž štefka	1.000
Slavič Franc	500
Cof Emil	200
V spomin na pok. <i>Blužine</i> :	
Dr. Baraga Srečko	100
V spom. na p. <i>Antona Žnidaršiča</i> :	
N. N.	100
V spomin ob prvi obletnici smrti	
<i>dr Alfonza Čuka</i> :	
Družina Ivan Čuka	1.000
V spomin ob 9. obletnici smrti očeta	
<i>Milan Amona</i> :	
Amon Janez	10.000
V spomin na pok. <i>Johanco Loboda</i> :	
Tomaževič Lovro	100
Družina inž. Matičič	500
V spomin na pok. <i>Vuk Rupnika</i> :	
Štefanič Jože	100
V spomin ob četrti obletnici smrti	
<i>name</i> :	

Buda Stane 1.000
 V spomin na umrle in pobite
domobrance 24. čete:

Buda Stane 1.000
 V spomin na pok. *Vilko Cudermana*:
 Langus Milan 1.000
 V spomin na pok. *Ivan Kopača*:
 Družina Oskar Pavlovčič 500
 V spomin na pok. *Albino Rigler*:
 Cof Emil 500

Invalidski sklad Zveze Tabor:
 (v dol.)

Boje Karel 8
 Cenkar Frenk 3
 Jakopič Marjan 10
 Lunder Ivana 13
 Pičman Marija 10
 Dr. Resman Uroš 5
 Sladič Jože 10
 Suhadolnik Janez 3

Ivalidski sklad Tabor, Argentina:
 Žerovnik Jože 1.000

Tiskovni sklad Zveze Tabor:
 (v dol.)

Berkopce Ivan 3
 Blatnik Francis 3
 Kristanc Jože 2
 Mrak Stane 3
 Petrič Lojze 3
 Pičman Marija 5
 Primožič Ivanka 4
 Sladič Jože 4

Tiskovni sklad gl. Tabor:
 Buda Stane 600
 N. N., Capital 50
 Šušteršič Ratko 100
 Slak Florjan (dol.) 5

Tema za razmišljanje:

Volk menja dlako, narave pa ne!

(Stari pregovor)

ZAVETIŠČE DR. GREGORIJA ROŽMANA

Ker se gradnja prvega dela Zavetišča dr. Gregorija Rožmana bliža h koncu, obveščamo vse rojake, ki bi imeli namen priti vanj, da se prijavijo odboru pismeno, na naslov: Asociación dr. Gregorio Rožman, Ramón L. Falcón 4158, Capital. V začetku bomo sprejeli le 8 oseb. Dogotovljenih bo prav toliko sob (vsaka z lastno kopalnico), jedilnica, kuhinja, ambulanta in stanovanje za sestre. Vsi prostori so centralno kurjeni. Z dograditvijo tega prvega dela pa naš cilj še nikakor ni dosežen. Naslednja stopnja (17 sob), za kar ponovno prosimo: brat, spomni se brata!

Odbor.

V S E B I N A

A la opinión pública	161
Javnemu mnenju	163
Continuar luchando	165
Naša sveta dolžnost	166
Zanimivosti z Iga (Stane Buda)	167
Gen. Leon Rupnik — politiki	171
Baklada (R. Šušteršič)	179
Tridesetletno laž nadomestili z novo (dr. Fr. Blatnik, SDB)	180
Kako sem se priključil protikomunističnim borcem (T. F.)	182
Na tleh leže slovenstva stebri stari (I. Palčič)	184
Spomin našim padlim slovenskim junakom! (J. Vrtačnik)	185
Žrtvam protikomunistične revolucije (N. F.)	186
Naš protest	188
Naši možje	191
Z Marijo radosti, trpljenju in slavi (Rev. V. Kozina)	194
Zadnji pohodi 35. čete (J. Sladič)	198
Naši mrtvi	199
Rešitev iz neubežne smrti (J. Dragović)	202
Zavetiščne novice	202
Iz pisem	206
Mnenja in vrenja	207
Darovali so	208

Correo
Argentino
Suursal
J. L. Suárez
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 8132

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 2619